

A7-0043/2011

18.2.2011

ДОКЛАД

относно стратегията на ЕС за интеграция на ромите
(2010/2276(INI))

Комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

Докладчик по становище: Livia Járóka

Докладчик по становище (*): Kinga Göncz, комисия по заетост и социални
въпроси

(*) Процедура с асоциирани комисии – член 50 от Правилника

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....	4
ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ.....	31
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ	37
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ	44
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ	49
РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ	51

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно стратегията на ЕС за интеграция на ромите
(2010/2276(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Хартата на основните права и по-специално членове 1, 8, 19, 20, 21, 24, 25, 35 и 45 от нея,
- като взе предвид международното законодателство в областта на правата на човека и по-специално Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация, Декларацията на ООН от 1992 г. за правата на лицата, принадлежащи към национални или етнически, религиозни и езикови малцинства, Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените и Конвенцията на ООН за правата на детето,
- като взе предвид европейските конвенции за защита на правата на човека и основните свободи и по-специално Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ) и свързаната с нея съдебна практика на Европейския съд по правата на човека, Европейската социална харта и свързаните с нея препоръки на Европейския комитет за социални права, както и Рамковата конвенция на Съвета на Европа за защита на националните малцинства,
- като взе предвид членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз, които определят основните права и принципи на Европейския съюз, включително принципите на недискриминация и свободно движение,
- като взе предвид член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, с който се дава правно основание за действия на Съюза, ако целите на предвиденото действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза,
- като взе предвид член 6 от Договора за Европейския съюз относно Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид член 7 от Договора за Европейския съюз, в който се предвиждат санкции и спиране на някои права в случай на сериозно нарушение на правото на Съюза,
- като взе предвид членове 9 и 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз, с които Съюзът се задължава да взема предвид – като хоризонтално изискване – насърчаването на висока степен на заетост, осигуряването на адекватна социална закрила, борбата срещу социалното изключване и постигането на високо равнище на образование, обучение и опазване на човешкото здраве, както и борбата срещу дискриминацията, основана на раса или етническа принадлежност,
- като взе предвид член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

който предоставя на Съвета правомощието да предприема необходимите мерки за борба с дискриминацията, основана на расата или етническия произход,

- като взе предвид член 151 от Договора за функционирането на Европейския съюз, в който насърчаването на заетостта, подобряването на условията на живот и труд и осигуряването на подходяща социална закрила са определени като цели на Съюза и на държавите-членки,
- като взе предвид член 153 от Договора за функционирането на Европейския съюз, в който се определят областите, в които Съюзът подкрепя и допълва дейностите на държавите-членки, и по-специално член 153, параграф 1, буква з) относно интегрирането на лицата, изключени от пазара на труда, и член 153, параграф 1, буква й) относно борба срещу социалната изолация,
- като взе предвид Дял XVIII от Договора за функционирането на Европейския съюз относно икономическото, социалното и териториалното сближаване,
- като взе предвид член 352 от Договора за функционирането на Европейския съюз („клаузата за гъвкавост”), в който се предвижда приемането на подходящи мерки за постигане на целите, определени в Договорите,
- като взе предвид членове 3, 8, 16, 18, 20, 21 и 157 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Препоръка на Съвета на Европа 1355 (1998) относно борбата срещу социалното изключване и укрепването на социалното сближаване в Европа,
- като взе предвид Европейската харта за регионалните или малцинствените езици на Съвета на Европа, с която регионалните или малцинствените езици се признават за интегрална част от европейското културно наследство, както и Рамковата конвенция за защита на националните малцинства,
- като взе предвид своята резолюция от 28 април 2005 г. относно положението на ромите в Европейския съюз¹,
- като взе предвид своята резолюция от 1 юни 2006 г. относно положението на жените от ромски произход в Европейския съюз²,
- като взе предвид своята резолюция от 15 ноември 2007 г. за прилагане на Директива 2004/38/ЕО относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите-членки³,
- като взе предвид своята резолюция от 31 януари 2008 г. за Европейска стратегия за

¹ Приети текстове, P6_TA(2005)0151.

² Приети текстове, P6_TA(2006)0244.

³ Приети текстове, P6_TA(2007)0534.

ромите¹,

- като взе предвид своята резолюция от 10 юли 2008 г. относно преброяването на ромите в Италия на етническа основа²,
- като взе предвид своята резолюция от 11 март 2009 г. относно социалното положение на ромите и подобряването на техния достъп до пазара на труда в ЕС³,
- като взе предвид своята резолюция от 25 март 2010 г. относно Втората европейска среща на най-високо равнище за ромите⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 9 септември 2010 г. относно положението на ромите и свободата на движение в Европейския съюз⁵,
- като взе предвид Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни⁶,
- като взе предвид Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход⁷,
- като взе предвид Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите⁸,
- като взе предвид Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите-членки⁹,
- като взе предвид Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 година относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право¹⁰,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 437/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1080/2006 относно Европейския фонд за регионално развитие по отношение на допустимите интервенции в сектора на жилищното строителство в полза на маргинализирани

¹ Приети текстове, Р6_ТА(2008)0035.

² ОВ С 294 Е, 3.12.2009 г., стр. 54.

³ Приети текстове, Р6_ТА(2009)0117.

⁴ Приети текстове, Р6_ТА(2010)0085.

⁵ Приети текстове, Р7_ТА(2010)0312.

⁶ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

⁷ ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22.

⁸ ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

⁹ ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77.

¹⁰ ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

общности¹ ,

- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от декември 2007 г. и юни 2008 г. и заключенията на Съвета по общи въпроси от декември 2008 г.,
- като взе предвид заключенията на Съвет по заетостта, социалните въпроси, здравеопазването и въпросите на потребителите относно приобщаването на ромите, приети в Люксембург на 8 юни 2009 г., със специално внимание към десетте общи основни принципа на ромското приобщаване, приложени към тези заключения,
- като взе предвид съобщението на Комисията относно социалната и икономическата интеграция на ромите в Европа (СОМ(2010)0133), създаването на работна група² (на 7 септември 2010 г.), първите установени от работната група факти³ и докладите на Агенцията на Европейския съюз за основните права,
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Ромското население в Европа: прилагане на инструментите и политиките на Европейския съюз за приобщаване на ромите – доклад за напредъка 2008—2010 г.“⁴,
- като взе предвид Първата европейска среща на високо равнище, посветена на ромите, проведена в Брюксел на 16 септември 2008 г., и Втората европейска среща на високо равнище, посветена на ромите, проведена в Кордоба на 8 април 2010 г.,
- като взе предвид докладите относно ромите, расизма и ксенофобията в държавите-членки на ЕС през 2009 г., публикувани от Агенцията за основните права⁵, както и докладите на Томас Хамарберг, комисар по правата на човека към Съвета на Европа,
- като взе предвид свързаните препоръки, становища и декларации на Съвета на Европа, като например заключенията на Срещата на високо равнище на Съвета на Европа, посветена на ромите (Страсбург, 20 октомври 2010 г.)⁶,
- като взе предвид обявяването през 2005 г. на Десетилетието на приобщаването на ромите и създаването на Фонда за образование на ромите от редица държави-членки на ЕС, страни кандидатки и други държави, в които институциите на Съюза имат значително присъствие,
- като взе предвид препоръките, приети от Комисията на ООН за премахване на расовата дискриминация на нейната 77-ма сесия (2-27 август 2010 г.),

¹ ОВ L 132, 29. 5.2010 г., стр. 1.

² IP/10/1097.

³ МЕМО/10/701 от 21.12.2010 г.

⁴ SEC (2010)400.

⁵ Доклад относно расизма и ксенофобията в държавите-членки на ЕС през 2009 г.; Проучване на положението на малцинствата и дискриминацията в Европейския съюз, доклад от поредицата „Данни на фокус“: „Ромите през 2009 г.“; „Положението на гражданите на ЕС от ромски произход, живеещи в други държави-членки“; както и „Жилищни условия на ромите и на „пътуващите хора“ (Travellers) в Европейския съюз: сравнителен доклад“.

⁶ (СОМ(2010)133 окончателен.

- като взе предвид доклада на Съвета на Европа, озаглавен „Четвърти доклад на Европейската комисия срещу расизма и нетърпимостта (ЕКРН) относно Франция“, публикуван на 15 юни 2010 г.,
 - като взе предвид член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и становищата на комисията по заетост и социални въпроси, комисията по регионално развитие и комисия по култура и образование (А7-0043/2011),
- А. като има предвид, че голяма част от 10-12-милионното ромско население на Европа – мнозинството от които са граждани на ЕС – е била жертва на систематична дискриминация и вследствие на това се бори с недопустимо високо равнище на социална, културна и икономическа изолация, както и нарушаване на правата на човека, и е подложена на безмилостна стигматизация и дискриминация в публичния и частния живот,
- Б. като има предвид, че все още съществуват икономически и социални различия между различните региони на Европейския съюз и като има предвид, че значителна част от ромското общество живее в региони, които са сред най-слабо развитите в икономическо и социално отношение в Съюза,
- В. като има предвид, че Европейският съюз се основава върху принципите, залегнали в Хартата на основните права на ЕС и в договорите за ЕС, които включват принципите на недискриминация, конкретните права, неразривно свързани с гражданството на ЕС, както и правото на свободно движение и равенството,
- Г. като има предвид, че тройката на ЕС в съвместната си декларация на Втората среща на високо равнище за ромите, която се проведе в Кордоба на 8-9 април 2010 г., пое задължения за постигане на напредък в интегрирането на въпросите, свързани с ромите, в европейските и националните политики за основни права и защита срещу расизма, бедността и социалното изключване; подобряване на пътната карта на интегрираната платформа за приобщаване на ромите и определяне като приоритетни на ключовите цели и резултати; както и гарантиране на това, че съществуващите финансови инструменти на Европейския съюз, и по-специално структурните фондове, са достъпни за ромите,
- Д. като има предвид, че изключването на ромските деца от образователната система оказва неблагоприятно въздействие върху другите права на членовете на ромската общност, и по-специално правото на труд, и като има предвид, че това води до увеличаване на тяхната маргинализация,
- Е. като има предвид, че общностите, които желаят да запазят традиционния си номадски начин на живот в Европа, са най-силно засегнати от неграмотността, и следователно като има предвид съществуващите културни бариери за предоставяне на училищно образование на децата им,
- Ж. като има предвид, че трябва да бъдат осигурени необходимите материални условия

за осигуряване на училищно образование на ромските деца и че това трябва да включва определяне на училищни посредници,

- З. като има предвид, че ЕС е разработил широк набор от полезни инструменти, механизми и фондове за насърчаване на приобщаването на ромите, но те са разпръснати в различни области на политиката, не се наблюдават по правилния начин и поради това въздействието им и ползите от тях са ограничени и трудно могат да бъдат измерени; следователно въпреки съществуването на многобройни механизми и институции за сътрудничество проблемите и предизвикателствата, свързани с приобщаването на ромите, досега не са намерили ефективно решение и поради това непредприемането на промени е неприемливо,
- И. като има предвид, че през 2005 г. беше стартирана инициативата „Десетилетието на приобщаването на ромите“ с цел борба срещу дискриминацията и подобряване на икономическото и социално положение на ромите, и като има предвид, че подписаните Декларацията за Десетилетието – България, Хърватия, Унгария, Черна гора, Чешката република, Румъния, Сърбия, Словакия и Бившата югославска република Македония – се ангажираха да работят за елиминиране на дискриминацията и преодоляване на недопустимите различия между ромите и останалата част от обществото,
- Й. като има предвид, че истинското интегриране на ромите е възможно само чрез взаимно признаване на правата и задълженията на засегнатите общности,
- К. като има предвид, че в няколко държави-членки на ЕС бяха извършени репатрирания и връщания на роми и че те често са съпроводени от стигматизиране на ромите и общи антицигански настроения в политическия дискурс,
- Л. като има предвид, че недискриминацията, макар и абсолютно необходима, представлява неадекватен отговор на историята на структурна дискриминация, засягаща ромите, и като има предвид, че поради това е необходимо законодателството и политиките, свързани с равенството, да бъдат допълнени и засилени, като се потърсят решения за специфичните нужди на ромите по отношение на пълното зачитане, защитата и насърчаването на основните права, равенството и недискриминацията, пълното и недискриминационно прилагане на законодателството, политиките и механизмите за наблюдение и санкциониране на нарушенията на правата на ромите, както и упражняването и равния достъп до специфичните права на труд, жилищно настаняване, култура, здравеопазване, участие в обществения живот, обучение, образование и свободно движение чрез една стратегия на равнище ЕС,
- М. като има предвид, че мекият политически подход на отворения метод на координация, опиращ се на доброволното участие на държавите-членки и неподвиждащ твърди стимули, които да водят до ефективно изпълнение, се оказва недостатъчен за насърчаване на приобщаването на ромите и че това ограничение може да бъде премахнато отчасти чрез по-тясното обвързване на механизмите на ЕС за финансиране с процеса на партньорски проверки,
- Н. като има предвид, че жените от етническите малцинства и по-специално жените от

ромски произход са подложени на много по-сериозна многостранна дискриминация, отколкото мъжете от същата етническа група или жените от преобладаващия етнически състав на населението, и като има предвид, че равнището на заетост сред жените от ромски произход е по-ниско дори от това на мъжете от ромски произход и че от друга страна, като се има предвид тяхната роля в семейството, жените могат да бъдат крайъгълен камък за приобщаването на маргинализираните общности,

- О. като има предвид, че е необходимо да се отдели специално внимание на непълнолетните и децата при изготвянето на европейска стратегия за интегриране на ромите,
- П. като има предвид, че стратегията на ЕС за приобщаването на ромите е насочена към всички форми на нарушаване на основните права на ромите – включително дискриминацията, сегрегацията, изявления, изразяващи омраза, създаването на бази данни на етническа основа и незаконното снемане на отпечатьци, както и незаконното принудително напускане на жилища и експулсиране – чрез гарантиране на пълното транспониране и по-добро прилагане на всички свързани директиви и законодателство на ЕС,
- Р. като има предвид, че нарастването на стигматизирането на ромите и антициганските нагласи в политическия дискурс и сред широката общественост предизвикват загриженост, като има предвид, че спорните репатрирания и връщания на роми, които бяха извършени в няколко държави-членки, създадоха страх и тревога сред ромското население, както и тревожни равнища на расизъм и дискриминация,
- С. като има предвид, че възможностите на ромите за достъп до еднакви права и задължения като граждани на държава-членка зависят в голяма степен от снабдяването им със законни документи за гражданство,
- Т. като има предвид, че достъпът на ромите до висококачествено образование и професионално обучение, споделянето и разбирането на тяхната култура, ценности и културно наследство, включването им в сдружения и по-доброто представителство на тяхната общност представляват съществени стандарти за един цялостен подход към изпълнението на националните и европейските стратегии за тяхното приобщаване и включване в обществото,
- У. като има предвид, че висококачественото образование и обучение оказват влияние върху бъдещия живот на отделния човек, както в лично, така и в професионално отношение, и върху неговото включване в обществото и поради това от съществено значение е да се гарантира, че всеки има еднакъв достъп до образование и обучение без дискриминация от какъвто и да било вид, и като има предвид, че включването на културното многообразие и действията за борба със стереотипите в училищните програми от най-ранна възраст представлява важен инструмент за интеграцията на ромите и взаимното разбиране,
- Ф. като има предвид, че на 19 октомври 2010 г. Комисията обяви представянето на

рамковата програма на ЕС за национални стратегии за ромите през април 2011 г.¹,

1. призовава Комисията да представи, а Съветът да приеме стратегия на ЕС за приобщаване на ромите (наричана по-долу „стратегията”) като приложим в целия ЕС индикативен, интеграционен и многостепенен план за действие, който ще бъде подготвен и изпълнен на всички политически и административни равнища и при необходимост ще бъде доразвиван, ще се опира на основните ценности на равенството, достъпа до права, недискриминацията и равенството между половете и който ще се основава на задачите, целите, принципите и инструментите, определени в Договорите и в Хартата за основните права, както е посочено по-горе, и на съответното законодателство на ЕС и освен това ще се основава на споделената компетентност, както и на подпомагащи, координиращи и допълнителни действия на Съюза;
2. отчита, че в редица държави-членки ромските общности са обект на дискриминация и/или широко разпространени предразсъдъци и че настоящата икономическа и финансова криза води до влошаване на ситуацията и до загуба на работа; подчертава, че приобщаването на ромското население е отговорност както на всички държави-членки, така и на институциите на ЕС; призовава държавите-членки да сътрудничат пълноценно с ЕС и с представителите на ромското население за създаването на интегрирани политики, като се използват всички налични финансови средства на ЕС в рамките на фондовете на ЕС, по-специално Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, с цел да се насърчи интеграцията на ромите на национално, регионално и местно равнище; призовава Комисията да обърне особено внимание на исканията за техническа помощ с оглед на повишаването на ефективността на всички налични инструменти за интегриране на ромските общности;
3. припомня, че са налице европейски програми и финансиране, които могат да се използват за социалната и икономическата интеграция на ромите, но че е необходима по-добра комуникация на всички равнища в рамките на органите на местно самоуправление, гражданското общество и потенциалните целеви групи, за да се информират ромите за тях; освен това насърчава използването на съществуващите фондове на ЕС за строеж на нови жилища или за ремонт на съществуващия жилищен фонд, за подобряване на инженерната инфраструктура, за благоустройство на местно равнище, съобщителни системи, образование, мерки за подобряване на достъпа до пазара на труда и др.;
4. призовава Комисията:
 - а) да приеме *приоритетни области* за стратегията, преди всичко:
 - основни права, по-специално недискриминация, равенство и свободно движение,
 - образование, професионално обучение и учене през целия живот,

¹ МЕМО/10/502.

- култура,
 - заетост,
 - жилищно настаняване, включително здравословна среда и подходяща инфраструктура,
 - здравеопазване, подобряване на здравословното състояние на ромите и
 - политическо и гражданско участие на ромите, включително на ромската младеж;
- б) да представи в Стратегията пътна карта за въвеждане на задължителни минимални стандарти на равнище ЕС за приоритетните области на образованието, заетостта, жилищното настаняване и здравеопазването;
- в) да определи *цели* за стратегията, свързани с приоритетните области, преди всичко чрез:
- приемане и укрепване на ефективно антидискриминационно законодателство, мерки за защита срещу дискриминацията във всички области на живота, включително многостранната дискриминация, за гарантиране, защита и насърчаване на основните права, равенството и недискриминацията, правото на свободно движение, включително действия за повишаване на осведомеността, насочени към хора от ромски и неромски произход, с цел да се премахнат дискриминационните пречки,
 - борба с антициганските нагласи, предразсъдъците, стереотипите, расизма и ксенофобията, стигматизирането и изявленията, изразяващи омраза към ромите, по-конкретно чрез гарантиране на пълно прилагане на съответното законодателство и налагане на подходящи наказания за расово мотивирани престъпления,
 - гарантиране, че медиите не разпространяват предразсъдъци срещу ромската общност и че насърчават положителен образ на многообразието, както и предоставяне на възможност за по-пропорционално участие на ромите в медиите,
 - предотвратяване на нарушенията на правата на човека и защита на техните жертви, като се гарантира, че им се предоставя правна помощ и ефективни средства за правна защита, с особено внимание към положението на децата и жените от ромски произход, които често са обект на многостранна дискриминация,
 - въвеждане на превантивни мерки срещу трафика на хора, жертви на който в твърде висока степен са ромите,
 - обучение на лицата, участващи на всички равнища в предоставянето на услуги от администрацията, правосъдната система и полицията по

отношение на недискриминационните практики,

- установяване на диалог между местните органи, правосъдните органи, полицията и ромската общност с оглед премахване на дискриминацията в съдебната сфера, подобряване на доверието и борба срещу създаването на бази данни на етническа основа,
- гарантиране на равнопоставен достъп до качествено образование за всички,
- предоставяне на равнопоставен достъп до професионално обучение за възрастни и достъп до обучение през целия живот,
- гарантиране на равен достъп до социални услуги и основна инфраструктура за социални грижи, като например грижи за деца и грижи за възрастни хора,
- премахване на сегрегацията в училище и в класните стаи включително чрез създаване на климат на приобщаване в училищата и наемане на училищни посредници по ромските въпроси,
- предоставяне на равнопоставен достъп до подходяща подготовка за конкурентоспособност на пазара на труда,
- предоставяне на равнопоставен достъп до образование в ранна детска възраст,
- гарантиране на образование за момичета,
- предоставяне на межкултурно образование,
- улесняване на диалога между семействата и училищата, по-специално чрез 'посредници',
- увеличаване на броя на учителите от ромски произход и гарантиране на защитата на езика и идентичността на ромските деца чрез предоставяне на образование на техния собствен език,
- въвеждане на мерки за предотвратяване на ранното напускане на училище и ниските образователни резултати,
- въвеждане на мерки за връщане в училище на децата, напуснали училищната система, като например създаване на т.нар. „програми за втори шанс“,
- предоставяне на равнопоставен достъп до качествено средно и висше образование и стипендиални програми,
- борба срещу твърде високия дял роми в специалните училища,
- борба срещу детската бедност, намаляване на отделянето на децата от

техните семейства и предотвратяване на тяхното настаняване в приемни семейства и заведения за специални грижи вследствие на бедност,

- гарантиране на ефективен достъп до трудовия пазар и разработване и предоставяне на достъп до микрокредити за предприемачество и самостоятелна заетост,
- гарантиране на равнопоставен достъп до здравословно жилищно настаняване на достъпни цени и премахване на териториалната сегрегация,
- гарантиране на правото на регистриран адрес, включително възможност за регистриране чрез организация на гражданското общество, и гарантиране на пълен и актуализиран регистър на гражданското състояние за всички граждани от ромски произход, както и борба с дискриминацията при издаване на административни документи,
- борба с неравенството в областта на здравето, като се осигури равен достъп до качествено здравеопазване и насърчаване на здравето, най-вече за да се намали неравенството в областта на здравето, като се постави ударение върху защитата на уязвимите групи, включително жени, деца, възрастни хора и лица с увреждания,
- оправомощаване на ромското гражданско общество, включително чрез политика за изграждане на капацитет и чрез укрепване на административния капацитет на национално, регионално и местно равнище, както и насърчаване на гражданското и политическо участие на ромите,
- укрепване на активно гражданско участие, приобщаване на ромите към всички сфери на публичния и политическия живот и разширяване на тяхното представителство в институциите и изборните органи на местно и национално равнище и на равнище ЕС,
- въвеждане в Стратегията на аспектите, свързани с разширяването и политиката за съседство, които изискват подобряване на положението на ромите в страните в процес на присъединяване и страните кандидатки, както и потенциалните кандидатки и страните, участващи в европейската политика за съседство; освен това поставяне на оценката на напредъка в тази област като приоритет в годишния доклад за напредъка, както и в прегледи на съседните на ЕС страни;
- гарантиране на зачитането и опазването на културата,
- гарантиране на равенство между половете чрез подход спрямо специфичните потребности на жените от ромски произход, като същевременно те се привличат за участие при разработването на политики; прекратяване на практиката на бракове между деца,

- прекратяване връщането на ромите в страни, в които те могат да бъдат обект на мъчения или на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание,
- 5. подчертава, че комплексните програми и програмите, приспособени към специфичните нужди на ромските общности, живеещи при различни обстоятелства са от решаващо значение и че във връзка с това е необходимо на ромите да се предостави достъп до индивидуални услуги на място;
- 6. припомня, че адекватната подкрепа на доходите, пазарите на труда, основани на включването, и достъпът до качествени услуги са основните стълбове на активната стратегия за приобщаване, представена в Препоръка 2008/867/ЕО;
- 7. подчертава, че социалното подпомагане, приличните жилищни условия и облекло, достъпните висококачествени програми за ранно развитие и висококачественото образование без сегрегация и с приобщаващ климат и желание за включване на родителите са от съществено значение за осигуряване на равни възможности, шанс за пълноценно участие в обществения живот и липса на дискриминация в бъдеще; подчертава необходимостта от борба срещу отсъствието от училище и ранното напускане на училище и от предоставяне на стипендии и финансова подкрепа; твърди, че образованието и възможностите за обучение и подкрепа в работата, предлагани за възрастни, са от решаващо значение в подкрепа на наемането на работа и постоянната заетост на ромите, с цел избягване на възпроизводството на социалното изключване;
- 8. настоява, че предотвратяването на маргинализацията следва да започва от ранна детска възраст, така че с раждането на детето то да бъде вписвано в регистъра на населението по начин, признаващ националността му, и да има право на всички социални услуги; по-специално счита, че на децата от ромски произход следва да бъде гарантирано висококачествено образование в ранна възраст, както и че следва да бъдат взети специални мерки за подпомагане на посещаването на училище;
- 9. припомня предизвикателствата, пред които са изправени ромите, особено жените и момичетата, под формата на крайна бедност, дискриминация и изключване, които водят до липса на достъп до по-високи образователни нива, заетост и социални услуги; отправя искане към Комисията и държавите-членки да обърнат внимание на специфичните нужди на ромските жени и момичета чрез прилагане на принципа на равенството между половете във всички политики за приобщаване на ромите и да осигурят защита на особено уязвимите подгрупи;
- 10. призовава държавите-членки да предприемат конкретни действия за информиране на своите граждани относно историческото и настоящото положение на ромите, като използват, наред с другото, докладите на Агенцията за основните права като източник на информация за тази цел;
- 11. подчертава, че стратегията на ЕС за приобщаване на ромите следва също да включва мерки за гарантиране на наблюдението на положението на ромите по отношение на зачитането и подкрепата на основните им социални права, равенството, недискриминацията и свободното движение в ЕС;

12. подчертава, че достъпът на ромите до качествено образование и професионално обучение, споделянето и разбирането на тяхната култура, ценности и културно наследство, участието им в сдружения и по-доброто представителство на тяхната общност са основните елементи от един цялостен подход към изпълнението на националните и европейските стратегии за приобщаване и участие на ромите в обществото;
13. изтъква, че качественото образование и обучение оказват влияние върху бъдещия личен и професионален живот на всеки човек и че следователно е изключително важно да се осигури равен достъп до ефективни системи на образование и обучение, без каквато и да е дискриминация или сегрегация;
14. подчертава важността на това, Стратегията да бъде утвърдена и изпълнението ѝ да бъде наблюдавано по прозрачен начин, като основната отговорност бъде възложена на подлежащите на демократична отчетност министри в Съвета, и подчертава, че Стратегията в никакъв случай не следва да води до разногласия в ЕС, създавайки разделение сред държавите-членки, а напротив, следва да допринесе за укрепване на процеса на общностна интеграция;
15. подчертава важността на подходящото използване на средствата, предоставяни на отделните държави-членки в приоритетните сектори, предвидени от стратегията;
16. изтъква необходимостта целите на стратегията да бъдат подложени на проверка и измерване по отношение на степента на тяхното постигане, така че да се въведат критерии за предоставяне в полза на изпълняващите стратегията държави-членки и санкции за неизпълнение;
17. призовава Комисията:
 - да поеме водеща роля в стратегическата координация по отношение на напредъка в приоритетните области и изпълнението на целите, свързани със Стратегията, в сътрудничество с държавите-членки и в съответствие с принципа на субсидиарност,
 - да създаде работна група като постоянен орган, който да поеме отговорност за наблюдението, координацията, мониторинга, отчитането, оценката, улесняването на изпълнението, интегрирането на подхода и последващите мерки, като по този начин отговори на необходимостта от независим, многосекторен орган, който да служи като „външен посредник”, способен да оцени и да балансира различните национални и секторни интереси по начин, приемлив за всички,
 - редовно да преразглежда Стратегията и да я актуализира по целесъобразност, както и да търси подкрепата на Европейския парламент и на Съвета за направените изменения,
 - да взема предвид приоритетните области и целите на Стратегията във всички свързани инициативи за определени политики и в програмното планиране на равнище ЕС,

- ежегодно да докладва за изпълнението и напредъка на Стратегията и на националните планове за действие с оценката на резултатите им, включително референтните стойности и показателите, и да информира Съвета и Парламента, като отбелязва, че ефективността на политиките и последващата оценка следва да се превърнат в критерий за предоставяне на по-дългосрочна подкрепа,
 - да гарантира събирането и разпространението на необходимите статистически данни и усъвършенстването на разработените на местна основа добри практики,
 - да удостоверява, че националните планове съответстват на стратегията на ЕС,
 - да измени регулаторната рамка за кръстосано финансиране, да намали бюрократичните тежести, да опрости и ускори процедурите за получаване на финансиране от ЕС, а така също да изисква от държавите-членки да въведат опростени и нормативни процедури за финансиране и да използват глобални субсидии,
 - да въведе постепенно задължителни институционални гаранции за включването на мерки за борба с дискриминацията и сегрегацията, като взема предвид Директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО, както и да наблюдава прилагането на тези мерки и да се бори срещу стигматизацията;
 - да гарантира участието на заинтересованите страни на всички равнища и на всички етапи, както и на ромските общности от всички равнища чрез Европейската платформа по ромските въпроси и да сътрудничи с другите институции, с държавите-членки, с регионалните и местните органи, с международните финансови институции, с транснационалните органи за програмиране и с междуправителствените организации и междуправителствените инициативи, като отбелязва, че е необходимо да се подобри координацията и сътрудничеството между съответните участници в политиките и мрежите от политики, за да се избегне дублирането и да се увеличат взаимно усилващите се ефекти на политическите действия в тази област и да се премахне рискът от припокриване на политики и конфликт между политики, произтичащ от разпространението на мрежи на заинтересовани страни;
18. припомня, че Комисията носи особена отговорност за насърчаването на стратегия на ЕС за приобщаване на ромите, но че тази стратегия трябва да се приложи на местно равнище;
19. призовава Комисията и държавите-членки да мобилизират съществуващите стратегии и инструменти на ЕС с оглед на гарантирането на социално-икономическото приобщаване на ромите, а така също да разработят и приложат всички съответни политики, като отчитат, когато е необходимо, общите основни принципи за приобщаване на ромите;
20. счита, че по-тясното сътрудничество между ромските лидери, местните органи и органите на ЕС е от решаващо значение за определяне на основните предизвикателства и решения, пред които са изправени както ЕС, така и

държавите-членки по отношение на социално-икономическото приобщаване на ромското население;

21. призовава държавите-членки да предоставят на органите за вземане на решения необходимите правомощия за осигуряване на комплексно финансиране от ЕС, насочено към развитие, в подкрепа на добри инициативи на местно равнище и в отговор на различните местни потребности на ромското население; подчертава значението на определянето и обмена на добри практики по отношение на интегрирането на ромите, както и на популяризирането на успехите; призовава също така за развиване на институционен капацитет за предоставяне на необходимата подкрепа (административна подкрепа и подкрепа за управление на проекти) на местно равнище;
22. счита, че по време на целия процес ромски и неромски организации, местни, регионални и национални органи и органи на ЕС следва да предприемат съгласувани действия и да поемат отговорност, като използват най-добрите практики и съществуващите огромни бази знания, натрупани от държавите-членки и опита от първия период на Десетилетието на приобщаването на ромите; подчертава значението на организирането на кампании за повишаване на информираността, особено в регионите с големи ромски общности;
23. счита, че социалното приобщаване на ромите не е възможно без създаване и укрепване на представителството на техните интереси, включително в процеса на вземане на политически решения, и без тяхната гражданска активност чрез неправителствени организации на национално и европейско равнище;
24. настоятелно съветва органите на ЕС да ангажират в по-голяма степен националното равнище в консултациите и в механизма на вземане на решения, с цел приемане на бъдеща стратегия, която да е от полза за всички засегнати страни; също така обръща внимание на Комисията и на държавите-членки на необходимостта политиките за приобщаване на ромите да бъдат проектирани, разработвани, прилагани и оценявани в сътрудничество с регионалните и местните органи, с групи и представители на ромското и неромското население, с организации на гражданското общество и с Комитета на регионите и с международни организации с цел подобряване на приема и ефективността на мерките.
25. призовава Комисията да събира и разпространява информация за придобития опит и мерките, които са предприети в различните държави-членки, и по-специално в образователната и културната сфера;
26. призовава за оказване на по-добро съдействие на организаторите на проекти, отговарящи на изискванията за отпускане на европейско финансиране за интегриране на ромите, чрез създаване на платформи за информация, анализи и обмен на добри практики;
27. твърди, че част от решението се състои в пълната ангажираност на държавите-членки за предоставяне на ефективна подкрепа на организаторите на проекти и че те, съвместно с Комисията, са призвани да играят роля в насърчаването на органите

- на местно самоуправление да подбират проекти за интегриране на ромите;
28. призовава държавите-членки да разработят междусекторни стратегии за намаляване на бедността, които отчитат често пъти чувствителния въпрос, свързан със съвместното съществуване на ромската общност и на общността на мнозинството, които и двете са засегнати от липса на работни места, бедност и маргинализация; подчертава значението на мерките за стимулиране, които предоставят осезаеми ползи, с цел да се насърчат бедните лица да се включат в пазара на труда, вместо да живеят от социални помощи и евентуално да работят на черния пазар; подчертава изключителното значение на програмите, насърчаващи взаимното разбирателство и търпимостта;
 29. призовава Комисията да включи в Стратегията аспекта на разширяването, като разработи пилотни проекти в страните кандидатки и потенциалните кандидати, които гарантират разработването на национални планове за действие в съответствие със Стратегията на ЕС;
 30. призовава държавите-членки да определят правителствен служител на високо равнище или административен орган, който да действа като „национален орган за контакт“ за прозрачното и ефективно изпълнение на Стратегията, притежаващ изпълнителни правомощия и отговарящ за изпълнението, координирането, наблюдението, интегрирането и прилагането на Стратегията на национално, регионално и местно равнище, като се осигури минимална степен на бюрокрация и ефикасно управление и контрол на средствата, както и прозрачност на докладването;
 31. призовава националните министерства на образованието, както и Комисията да създадат иновативни и гъвкави схеми за безвъзмездни помощи за подпомагане на таланти и да увеличат подкрепата за съществуващите схеми за безвъзмездни помощи и програми;
 32. призовава Комисията и Съвета да приемат разширените и подробни компоненти на „показателите от Лаакен“ за измерване на социалната и териториалната изолация, както и да направят оценка на напредъка, подчертава, че хоризонталните подразделения на „показателите от Лаакен“ трябва да бъдат разширени, така че да включват и най-малките статистически административни единици (LAU 1 и LAU 2); освен това посочва, че „показателите от Лаакен“ биха могли да бъдат прибавени към бъдещите показатели в рамките на политиката на сближаване, особено по отношение на социалното измерение;
 33. призовава Комисията да допълни показателите със система от цели и референтни стойности, за да се постигне действителна политическа ангажираност за осъществяване на напредък; освен това подчертава спешната необходимост от напредък в събирането на неагрегирани данни, за да може да се измери напредъкът в постигането на целите/референтните стойности/показателите и да се разработят политики, основани на доказани факти, както и да се повиши ефективността и да се подобри оценяването;
 34. настоятелно призовава за разработването – с помощта на най-добри практики – на

- критерии, показатели, независими механизми за надзор и оценка на въздействието, които да подкрепят и оценяват ефективността и конкретните резултати на програмите, вместо само да се проверява, дали проектите, получаващи субсидии, отговарят на формалните изисквания по процедурата, така също призовава за ефективен надзор върху използването на средствата, гарантиращ, че с тези средства се постига действително подобряване на условията на живот, на здравеопазването, образованието и заетостта на ромите;
35. счита, че структурираното сътрудничество между държавите-членки в рамките на съществуващите отворени методи на координация в областта на заетостта и социалното приобщаване играе важна роля за пълното приобщаване на ромите и отправя искане към Комисията да организира обмен на най-добри практики и опит между държавите-членки както и между всички заинтересовани страни, занимаващи се с проблемите на ромите;
36. призовава Комисията и държавите-членки – в интерес на това да се осигури, че средствата, чиито цели следва да са точно и конкретно определени, ще стигнат действително до нуждаещите се роми и ще спомогнат за постигане на траен напредък в живота им – да се ангажират с въвеждането на по-целенасочени и насочени към развитие, комплексни, гъвкави и устойчиви програми с по-голяма продължителност и от по-голяма териториална насоченост, ориентирани към най-необлагодетелстваните микрорегиони от гледна точка на географския, социално-икономическия и културния контекст, като се заемат с решаването на проблема на бедността в предградията на градовете и в селата, както и в изолираните ромски квартали и поставят специално ударение върху подобряване на жилищата, които са под нормалния стандарт (при които е налице например липса на питейна вода, отопление, електричество и канализация), както и върху предоставянето на по-нататъшна подкрепа на семействата за поддържане на подобрените условия на живот; призовава също така Комисията да наблюдава постигнатите при проектите резултати, след като изтече финансирането им;
37. призовава държавите-членки да подобрят икономическите възможности за ромите, включително развитието на инструмент за микрофинансиране сред предприемачите; призовава държавите-членки да използват опита от успешните проекти, като например узаконяването на недекларирани стопански дейности с помощта на експерти;
38. призовава държавите-членки и Комисията да определят ясни политики за включването на ромите на пазара на труда и да изготвят и приемат мерки за борба с отрицателните последици от продължителната зависимост от системата за социални помощи;
39. признава, че повечето роми работят на недекларирани работни места и, предвид необходимостта от гарантиране устойчивостта на социално-осигурителната система, призовава държавите-членки, в сътрудничество със социалните партньори, да се борят ефективно с това явление;
40. призовава държавите-членки да се ангажират с включване на обществени фактори като МСП и микропредприятията в изпълнението на мерките за социалното

приобщаване на ромите в областта на заетостта;

41. подчертава важната роля, която МСП и микропредприятията могат да играят за интегрирането на ромите и поддържа въвеждането на мерки за поощряване на онези от тях, които допринасят за тази цел;
42. счита, че по-добрите перспективи пред ромското население, особено с оглед на техния достъп до пазара на труда, могат да се гарантират чрез увеличени инвестиции на държавите-членки в образование и обучение, с особен акцент върху новите технологии и интернет, при включването на мерки, приети от международната научна общност, фондации и НПО, които работят в областта на образованието и социалното включване на регионално и местно равнище;
43. призовава Комисията да изготви европейска кризисна карта, която да идентифицира, измерва и проучва онези микрорегиони в ЕС, в които жителите са засегнати най-тежко от бедност, социална изолация и дискриминация, въз основа на най-малкото на следните признаци:
 - достъпност на работните места,
 - отдалеченост от градските центрове или проблематична свръхконцентрация в непосредствена близост до градските центрове,
 - високо равнище на безработица,
 - непригодени обществени услуги,
 - неподходящи екологични условия,
 - липса на разположени на близко разстояние дружества,
 - липса на подходяща инфраструктура,
 - ниски доходи,
 - ниско равнище на образование,
 - ниско равнище на човешки ресурси,
 - една/скъпа транспортна инфраструктура,
 - социално напрежение;
 - способност на местната публична администрация да се справя с бедността,
 - случаи на сериозни нарушения на правата на човека, дискриминация, извеждане от жилищата, расизъм, целенасочени действия срещу ромското население от страна на местните или регионалните органи или на трети страни;
44. призовава държавите членки да се ангажират да предоставят информация относно

социално-икономическото положение на ромите (преди всичко във връзка с образованието, здравето, жилищното настаняване и заетостта) и приканва международни организации (като МОТ и ОИСР) да разгледат тези въпроси в рамките на техните общи проучвания, за да допринесат за поставянето на конкретни цели относно например процентния дял на членовете на ромската общност, които завършват средно и висше образование, работят в държавната администрация или са представени в различни области на социалния и политическия живот;

45. призовава Комисията да оказва последователно конкретна помощ, включително финансова помощ, на тези микрорегиони и да разработва пряко пилотни проекти, включващи участието на медиатори в съответствие с програмата на Съвета на Европа и конкретни последващи действия във връзка с процеса на прилагането на стратегията;
46. призовава Комисията да насърчава в рамките на Стратегията държавите-членки, съответните международни и европейски институции, НПО, ромски общности, други заинтересовани лица и обществеността да използват названието „роми“/„роми и синти“ винаги, когато става дума за това малцинство;
47. призовава Комисията и Съвета да отделят специално финансиране като част от политиката на сближаване в рамките на следващата многогодишна финансова рамка, за да подкрепят изрично стратегията чрез създаване на резерв за изпълнение на стратегията на ЕС относно ромите;
48. счита, че настоящите равнища на усвояване на средствата от ЕС са прекалено ниски; ето защо призовава Комисията да анализира причините за това явление и да разработи по-ефективен подход за упражняване на надзор над усвояването на средствата от ЕС, по-специално на средствата, предвидени конкретно за маргинализираните групи; преди всичко призовава настоятелно за събиране на данни относно ефективността на средствата на ЕС с оглед на разработването на политики, основаващи се на факти, като се вземат надлежно предвид директивите за защита на данните;
49. изтъква факта, че социалното изключване на ромите се характеризира с подчертано териториално измерение на бедността и маргинализацията и че то се съсредоточава в по-слабо развитите микрорегиони, които не разполагат с необходимите финансови средства, за да допринесат финансово към финансирането от страна на Общността, на което имат право, и като цяло не разполагат с административен капацитет и човешки ресурси за ефективно използване на финансирането; подчертава необходимостта от насочване на специални усилия към тези микрорегиони, които в много случаи представляват периферни вътрешнорегионални райони, както и от значително опростяване на бюрократичните формалности, така че да може да се постигне възможно най-голям размер на средствата, отпускани в рамките на политиката на сближаване;
50. счита, че са необходими нови разпоредби относно разпределянето на средства от структурните фондове на ЕС, с които да се въведат условия, свързани с унищожаването на сегрегацията и гарантирането на равен достъп на ромите до

обществените услуги; счита, че и на местно равнище следва също така да бъдат подготвени планове за равни възможности и за борба със сегрегацията, които да се основават на измерими показатели и конкретни мерки;

51. настоятелно призовава Комисията да предостави подходящи инструменти, които да насочват държавите-членки при осигуряване на взаимно допълване между ЕСФ, ЕФРР и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и приканва държавите-членки да използват други програми, като например програмата „ПРОГРЕС“, програмата „Учене през целия живот“, програмата „Култура“ (2007-2013 г.) и програмата за обществено здраве (2008-2013 г.) в интерес на приобщаването на ромите;
52. призовава за делегиране на органи на ЕС за подпомагане на развитието под надзора и контрола на работна група по ромските въпроси с цел:
- да се осигури финансиране от ЕС, насочено към развитие, което да подкрепя добри инициативи на местно равнище,
 - да се идентифицират и докладват своевременно злоупотреби със средства,
 - да се извършват редовни проверки относно последователността и ефективността на използването на средства във връзка с очакваните резултати, включително за целите, за които е предоставено финансирането съгласно стратегията;
 - да служат като консултант чрез извличане на полза от комплексните познания в целия ЕС, като разработва показатели, оценки на въздействието и т.н., и
 - да осигурят целенасочена подкрепа за местните инициативи, проекти и комплексни програми, които изпълняват по най-добър начин целите на стратегията и генерират ефикасни решения за конкретните проблеми на ромските общности;
53. призовава Комисията и държавите-членки да прилагат както активен мониторинг и оценка, като включват ромските общности и помагат за развитието на капацитета на заинтересованите страни, от една страна, така и външен експертен опит, за да получат реалистична и обективна представа за цялостния успех или провал на различните мерки и инструменти, от друга страна; освен това изисква от Комисията да предостави на Парламента списък на финансираните от Комисията проекти в полза на ромите от 2000 г. досега, като се посочват постигнатите резултати;
54. призовава държавите-членки да приложат хоризонталния приоритет „маргинализирани общности“ в рамките на структурните фондове на ЕС и да участват в работата в мрежа на ромите в ЕС относно доброто прилагане на структурните фондове за социалното приобщаване на ромите; подчертава, че съществуващите мерки, мониторинг и механизми за оценка трябва да бъдат подобрени значително; освен това подчертава, че агенциите и организациите, изпълняващи проекти, съфинансирани от структурните фондове и пряко насочени към ромите или носещи непреки ползи за тях, трябва да подлежат на отчетност и да изпълняват действията по прозрачен начин; призовава също така за текущ анализ на

разходите и ползите относно дела на средствата, определени и изразходвани за действителните програми и текущите разходи;

55. призовава Комисията и Съвета да разширят обсега на финансирането от ЕС по такъв начин, че не само развитието, но и предоставянето на качествени обществени услуги да стане допустимо за финансиране; освен това подчертава, че съфинансирането следва да бъде преразгледано и евентуално да бъде променено, за да отразява по-добре разнообразието от действия и бенефициенти, и по този начин за проектите, насочени към ромите, да може да се изисква по-малък дял на съфинансиране от държавата при по-голям дял на ЕС;
56. подчертава, че координацията между свързаните политики на ЕС трябва да бъде подобрена значително, за да се насърчава взаимодействието и взаимно допълващите се дейности; бюрократичните правила и правилата за изпълнение трябва да бъдат значително опростени и всички пречки между различните фондове трябва да бъдат премахнати, така че да може бъде постигнат възможния максимум при разпределянето на средствата от всички инструменти;
57. подчертава необходимостта Структурните фондове да комбинират национални и местни подходи, като действат посредством програми, които в момента действат с национална стратегия и предоставят решения на местно равнище за конкретни потребности; подчертава също така необходимостта от създаване на взаимодействие между прилагането на структурните фондове и правителствените стратегии за ромите, както и между управляващите органи на Европейския социален фонд и специализираните отдели по проблемите на ромите или координиращите структури, работещи по въпросите, свързани с ромите;
58. призовава Комисията и Съвета да подобрят достъпа до средства на ЕС за местните правителства и НПО, работещи за приобщаването на ромите, като опростят процеса и правилата за кандидатстване;
59. призовава Комисията да въведе в стратегията механизъм, който насърчава назначаването на роми в публичната администрация както на равнище ЕС, така и на национално равнище, и призовава държавите-членки да назначават роми в публичната администрация, особено в институциите, участващи в съставянето и изпълнението на финансирани от ЕС и на национално равнище програми за приобщаване на ромите;
60. подчертава важноста на това държавите-членки да подпишат и ратифицират Европейската конвенция за гражданството, която ясно постановява, че във вътрешното законодателство на дадена държава не трябва да съществува никаква дискриминация въз основа на пол, религия, гражданство или етнически произход;
61. подчертава в този контекст необходимостта от удължаване на срока на действие на програмите на ЕС, като програмата „Прогрес“, с оглед на борбата срещу дискриминацията, и JASMINE, които насърчават инвестициите за изграждане на капацитет, и призовава тези програми да се развият допълнително след 2013 г.;
62. приветства възможността, предоставена по силата на разпоредбите на Регламент

(ЕС) № 437/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 година, за отпускане на максимално 3% от средствата по линия на Европейския фонд за регионално развитие за специални програми или на максимално 2% от общия размер на отпуснатите средства за ремонт на жилища, предназначени за маргинализирани общности; изразява съжаление във връзка с факта, че досега няма промени в оперативните планове с цел придаване на приоритетно значение на жилищното настаняване на ромското население; призовава държавите-членки да се възползват своевременно и в пълна степен от тази нова възможност в рамките на структурните фондове, с цел да подобрят перспективите за ефективно социално приобщаване; призовава Комисията да представи конкретен план за действие във връзка с този регламент с цел ускоряване на усвояването на средствата и отправя препоръка за изготвяне на доклад от Комисията относно тяхното използване; освен това призовава държавите-членки да използват ефективно потенциала за взаимодействие между Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони с оглед на разработването на програми за интегриране на ромите;

63. отчита факта, че ромските общности представляват изключително разнородни групи и че поради тази причина е невъзможно да има единна стратегия; поради това препоръчва органите на местно и регионално равнище на държавите-членки да предложат ефективни политики за интеграция, които следва да отразяват различията между отделните общности във връзка с техния специфичен произход (в географско, икономическо, социално и културно отношение); препоръчва на Комисията да използва опита, натрупан от органите, които активно са допринесли за интеграцията на ромските общности, и да насърчава използването на най-добрите практики и рецепти за успех с оглед на постигането на социалното им приобщаване;
64. припомня, че съвместните усилия, полагани както от страна на обществото на мнозинството, така и от страна на ромската общност, са основната предпоставка за успешна интеграция; следователно призовава държавите-членки да съдействат за подобряване на положението на ромите по отношение на жилищното настаняване и трудовата заетост и препоръчва на държавите-членки и публичните обществените органи на регионално и местно равнище да интегрират — в съответствие с регламента относно Европейския фонд за регионално развитие — предоставянето на нови жилища на маргинализираните общности в по-широка, по-сложна политическа рамка на взаимни и двупосочни социални ангажименти, например изграждане на общности, което включва участие на ромите в строежа на новите съоръжения и взаимни усилия за подобряване на училищната посещаемост сред децата и за значително ограничаване на безработицата; посочва, че по този начин държавите-членки могат да оказват значителен принос за намирането на конкретно решение по отношение на потребностите от жилищно настаняване на маргинализираните групи, живеещи в лоши жилищни условия; също така настоятелно призовава държавите-членки да използват Европейската мрежа за социално приобщаване на ромите в рамките на структурните фондове (EU Roma), за да насърчат обмена на най-добри практики;
65. призовава Комисията и Съвета да оползотворят максимално програмите в рамките

на целта за европейско териториално сътрудничество като програми за трансгранично сътрудничество, програми за транснационално сътрудничество и програми за междурегионално сътрудничество и да използват възможностите, предоставени от Европейската група за териториално сътрудничество;

66. призовава Комисията и държавите-членки да анализират и премахнат пречките пред (повторно) интегриране на пазара на труда и пред самостоятелната заетост на жените от ромски произход и освен това да постави необходимия акцент върху ролята на жените за икономическото оправомощаване на маргинализираните роми и за започването на стопанска дейност; освен това призовава Комисията и държавите-членки да гарантират участието на жените от ромски произход в подготовката, прилагането, мониторинга и оценката на стратегията на ЕС за приобщаване на ромите;
67. призовава Комисията и държавите-членки да включат като хоризонтална цел изграждането на капацитет и оправомощаването на жените от ромски произход във всички приоритетни области на стратегията на ЕС за приобщаване на ромите;
68. призовава Комисията и Съвета да включват насърчаването на равенството между половете сред целите на стратегията, както и борбата срещу многостранната и междусекторната дискриминация;
69. призовава Комисията и държавите-членки да събират, анализират и публикуват надеждни статистически данни, разбити по полов признак, за да бъде в състояние да извърши надлежна оценка и да актуализира стратегията, както и да измери въздействието на проектите в рамките на стратегията и намесите във връзка с жените от ромски произход;
70. призовава в стратегията да бъде включен механизъм за сътрудничество, обмен на информация и мониторинг, не само на равнище ЕС, но и на национално равнище, съвместно с Агенцията за основните права, Съвета на Европа, други имащи отношение международни и европейски институции, НПО, ромски общности и други заинтересовани лица, за да се обърне внимание на проблемите и да се намерят решения, както и да се гарантира, че стратегията се изпълнява цялостно и правилно, както на равнище ЕС, така и на национално равнище от лицата, които отговарят за това, като по този начин гарантират успеха на стратегията;
71. призовава Комисията да предложи необходимата техническа подкрепа за подобряване на административния капацитет на органите, участващи в администрирането на структурните фондове и призовава държавите-членки да предоставят консултантска и административна подкрепа, например посредством организирането на обучения и предоставяне на помощ и разяснения при подаването на молби за подпомагане, да улеснят достъпа на ромите до информацията относно европейските и националните програми за финансиране в подкрепа на предприемачеството и заетостта и да им съдействат при подаването на съответните молби;
72. призовава държавите-членки, когато транспонират в националните си програми целите на „Европа 2020“, отнасящи се до борбата с бедността и до социалното

приобщаване, да разработят конкретни и специфични планове, както и да поставят подробни и измерими цели по отношение на социалното приобщаване на ромите, призовава настоятелно за вземане на мерки в подкрепа на осъществяването на поставените цели;

73. счита, че по-добро бъдеще за хората от ромски произход може да бъде осигурено чрез образование и че съответно е жизнено важно инвестирането в образованието на деца и млади хора от ромски произход; подчертава, че училищното образование е право, но също така и задължение, и изразява подкрепата си за дейности, насочени към увеличаване посещаемостта на ромските ученици в училищата, включително чрез активно включване на техните семейства;
74. счита, че насърчаването на знанията за ромската култура в Европа ще улесни взаимното разбирателство между ромите и неромите в Европа, като същевременно стимулира европейския межкултурен диалог;
75. счита, че бъдещата стратегия за ромското малцинство следва да се съсредоточи върху образованието като основен инструмент за насърчаване на социалното приобщаване;
76. счита, че за младите роми следва да бъдат създадени механизми за подкрепа, като например стипендии и режими на наставничество, за да бъдат те насърчавани не само да получават дипломи, а и да се записват във ВУЗ и да подобряват своята квалификация;
77. счита, че следва да се разработи нов вид програма за отпускане на стипендии с цел гарантиране на възможно най-качествено образование за ромските ученици, за да се обучи ново поколение от ромски лидери;
78. счита, че следва да се възнаграждават образователни институции, чиито ученици в неравностойно положение влизат във ВУЗ или чийто процент на завършващи ученици е над средното, и призовава Комисията да разработи проекти в тази област;
79. изтъква, че е важно държавите-членки да насърчават интеграцията на ромите в общностния и културен живот на местата и страните, в които живеят, и да осигуряват тяхното дългосрочно участие и представителство в тях, включително чрез мерки, целящи да насърчат професионалното образование и обучение (ПОО), и програми за учене през целия живот, насочени към ромската общност, като отчитат културното наследство и начина на живот на различните групи роми в Европа; изтъква, например, че могат да се положат усилия за предлагане на специално обучение за училищен персонал, за насърчаване на назначаването на учители от ромски произход, за стимулиране на тяхното сътрудничество с ромските семейства и организации и за предоставяне на подкрепа след училище и стипендии; отбелязва, че местните органи на държавите-членки следва да участват активно в този процес и на организациите с нестопанска цел трябва да бъде даден сигнал за това, че техните дейности следва да включват програми, целящи интеграцията на ромското население в обществото;
80. призовава Комисията и държавите-членки да се борят с всички форми на социална и

образователна изолация на ромите и да насърчават всички програми за инвестиции в образованието на ромите;

81. счита, че местните органи на управление трябва да поемат отговорността за реинтегрирането на ученици, които отпадат от училищната система преди достигането на възраст, на която образованието не е задължително; отбелязва, че за тази цел учебните заведения трябва да предоставят на местните органи информация за ученици, които отпадат от училище;
82. призовава Комисията да подкрепи допълнителни инициативи, чиято цел е да осигуряват възможности за образование в ранно детство и да предоставят грижи за деца и млади хора от ромски произход;
83. счита, че трябва да бъдат създадени детски градини и / или алтернативни форми на предучилищни грижи и обучение в общините, където те липсват, както и да бъдат разширени там, където има недостиг на места;
84. призовава Комисията да подкрепя инициативи, които са доказали своята ефективност за предотвратяването на всякакви форми на сегрегация, и да отдава приоритетно значение на приобщаващи проекти, насърчаващи постигането на успехи в областта на образованието и включващи участието на ромски семейства;
85. изразява безпокойството си, породено от големия процент на неграмотност сред ромското население и счита, че е жизненоважно да бъдат създадени и разработени програми, които да осигуряват качествено начално, средно и висше образование за момичета и жени от ромски произход, включително стратегии за улесняване на преминаването им от начално в средно училище и за насърчаване, в течение на целия процес, на по-доброто разбиране на ромското културно наследство, история и ценности както сред ромите, така и сред останалото население;
86. подчертава, че слабата посещаемост и големият процент на отсъствия от училище, както и ниските постижения в хода на обучението могат да показват, че учениците и родителите не винаги осъзнават важността на посещаването на училище; други релевантни фактори могат да включват недостатъчни ресурси, здравословни проблеми, липса на качествено образование на място или на достъпен транспорт до училище, жилищни условия и облекло, неотговарящи на стандартите, които правят посещаването на училище невъзможно, климат в училище, който не е насочен към приобщаване на ромите и сегрегация в училище, която не осигурява подходяща подготовка от гледна точка на конкурентоспособността на пазара на труда; подчертава, следователно, важността на действията, чиято цел е да насърчават учениците от ромски произход да посещават учебните занятия, както и значението на текущия, редовен диалог по въпросите на образованието със семействата на учащите, с ромската общност и всички заинтересовани лица;
87. изтъква жизненоважната роля, която могат да играят масовите спортове и спортовете за високи постижения в процеса на осигуряване на приобщаването на етническото ромско население;
88. подкрепя насърчаването на програми за обучение на учители, които да повишават

способността на учителите да работят с деца и младежи от ромски произход, както и с техните родители, и с хора, наети за ромски посредници, особено в началните училища, като средство да се стимулират ромите редовно да посещават училище;

89. предлага да се адаптират различни подходи по отношение на приобщаването към образование както за деца от ромски семейства, които желаят да се установят на едно място - например като се следи за редовното посещаване на училище от страна на децата, така и за тези, чиито семейства искат да запазят номадския си начин на живот - например чрез мерки за улесняване на посещаването на училище в ромските лагери;
90. подчертава значението на програмите за мобилност, учене през целия живот, професионално обучение и постоянно обучение с оглед осигуряването на приобщаването на младите и на възрастните хора от ромските общности и за повишаването на потенциала им да се включат в пазара на труда;
91. счита, че системата за обучение на работното място трябва да бъде разширена така че да позволи мащабно придобиване на необходимите умения и способности;
92. счита, че е необходимо да се хармонизира предоставянето на обучение с търсенето на пазара на труда и поради тази причина призовава за средносрочни национални и регионални прогнози за очакваното търсене на пазара на труда;
93. призовава Комисията да разработи и приложи съвместни системи за мониторинг на програмите и проектите, прилагани в държавите-членки, с които да се ангажират институциите на ЕС, държавите-членки и лидерите на ромската общност;
94. счита ромската култура за интегрална част от европейската културна мозайка; изтъква, че ключово средство за разбиране на ромското население и неговия начин на живот е да се повиши осведомеността на останалите европейци за наследството, традициите и езика на ромите, както и за съвременната ромска култура; категорично подкрепя насърчаването и съхраняването на творческите дейности на ромите като основен компонент на межкултурния диалог;
95. счита, че ромите следва да положат усилия в областта на образованието, за да научат повече за нравите и културата на народите, с които живеят, като по този начин биха улеснили по-успешното си приобщаване по местата, където живеят;
96. счита, че насърчаването на доброволчески и спортни дейности, в които участват роми и останалото население е важно, за да се благоприятства социално приобщаване в по-голяма степен;
97. призовава Комисията да насърчава най-добри практики и позитивни модели и опит, придобити от прилаганите програми и ромските самоинициативи, с цел подобряване на възприемането и образа на ромите сред неромските общности и засилване на активното участие на ромските общности и съзидателното сътрудничество на тези общности с ЕС, държавите-членки и местните програми.
98. призовава за по-добро идентифициране и използване, на всички равнища на

управление, на наличните средства от ЕС, предвидени за насърчаване на заетостта, образованието и културата на ромите;

99. препоръчва бъдещите политики на ЕС по отношение на ромското малцинство да бъдат базирани на диференциран подход, в зависимост от специфичните характеристики на отделните държави-членки и конкретния характер на общностите, които участват;
100. обръща внимание на значението на провеждането на по-строги проверки как се използва финансирането от ЕС, предоставяно за приобщаване на ромите;
101. счита, че би бил полезен обменът на опит и добри практики между държавите-членки, постигнали добри резултати в областта на приобщаването на ромите и тези, които все още са изправени пред този проблем;
102. отчита, че сложността на бюрократичните процедури може да представлява пречка пред организаторите на проекти; подчертава необходимостта от активизиране на усилията за опростяване на процедурите за отпускане на безвъзмездни средства; подчертава ниското равнище на усвояване на европейското финансиране в тази област;
103. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията и правителствата и парламентите на държавите-членки.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

1. Наследствен недоимък и гетоизация на бедността

Естеството на бедността се промени драматично през последните две десетилетия в Централна и Югоизточна Европа, където живее мнозинството от европейските роми. Поради безперспективния характер на планираните икономики, вследствие на фундаменталните икономически сътресения, последвали падането на комунизма и реструктурирането на националните икономики, мнозинството от ромите – редом с представителите на преобладаващото население – внезапно отпаднаха от пазара на труда и започнаха постепенно да се откъсват от обществото. Поради разпадането на традиционните ромски общности, от една страна, и липсата на възможност за социална мобилност на ромите, от друга страна, те се превърнаха в най-изолираната подгрупа на обществото и поради това бяха почти напълно откъснати от националните икономики¹.

2. Динамика на демографското развитие

В сравнение с изолирани в същата степен общности от преобладаващото население, при ромското население е налице отличителна характеристика, чиято икономическа значимост следва да бъде подчертана: динамика на демографското развитие. Ромската и не-ромската групи от население могат да бъдат характеризирани с противоположни демографски тенденции докато преобладаващото население остарява бързо, ромското население нараства бързо. В Унгария, например, докато в момента се счита, че ромите представляват 6-8% от общия брой на населението, според някои оценки всяко 5-6 новородено е от ромски произход и делът на ромите сред икономически активното население ще надхвърли 50% до 2050 г.². Следователно от ключово значение е да се има предвид, че от една страна, делът на ромите сред активното население, което носи на раменете си системата за социално осигуряване, нараства стабилно и, от друга страна, е налице огромен потенциал за реинтегриране на пазара на труда на многобройно незаето население.

3. Ползите от приобщаването

Интеграцията на ромите е необходима и финансово изгодна инвестиция в дългосрочен план: в рамките на 20-30 годишен период ще се окаже по-евтино ромското население да се интегрира, отколкото да се поддържат техните социално-икономически условия неотговарящи на стандартите. Ако равнището на заетост на ромите би могло да бъде увеличено до това на преобладаващото население, цялостната заетост би нараснала с 5 до 10% в зависимост от дела на ромското население. Като се вземе предвид, че това се отразява на растежа на БВП, това би довело до значително подобряване на всички показатели, основани върху процент от БВП на глава от населението.

В съответствие със стандартните икономически модели, като този на Световната

¹ ПРООН 2002 „Ромите в Централна и Източна Европа – Как да се избегне капанът на зависимостта”, Регионален доклад за човешкото развитие, Братислава, Словакия

² СЕМІ 2006 *Макроикономически баланс и растеж*. Central European Management Intelligence, Будапеща

банка¹, увеличаването на участието в пазара на труда е необходимо за улесняване на икономическия растеж и изисква по-специално участието на лицата, които са в икономически активна възраст, но са безработни. Делът на ромите на възраст над 50 години обикновено е по-нисък от средния за Европа, но на тези под 30 години е значително по-висок. Следователно ромите представляват значителен и постоянно нарастващ процент от необходимия ресурс за увеличаване на участието на пазара на труда и могат да генерират 4-6% растеж от националния БВП.

4. Цената на изолацията

Като пропускат да превърнат икономическата интеграция на ромите в свой приоритет, държавите-членки пропиляват значителен обем финансови активи, като оставим настрана социалните ползи. Загубите включват:

- непреки разходи поради намаляване на БВП в резултат на социалната изолация на безработни роми, които не произвеждат вътрешен продукт,
- социална подкрепа и социални помощи, както и социално и здравно осигуряване, предоставено от държавата на лицата с ниски доходи,
- по-високи разходи за здравеопазване поради жизнените условия под стандартите и липсата на профилактика,
- пропилен разход за образование - цената за сегрегирани училища и/или училища с ниски стандарти, които не предоставят качествено образование, са пропилен разход;
- допълнителни разходи за сигурност поради по-високите равнища на престъпност, дължащи се на социално-икономическото изоставане;
- административните разходи за контролиране на потока разходи за социални помощи².

Накратко, важно е да се осъзнае, че социалното приобщаване на ромите е не само морално задължение, но и икономическа необходимост, и че цялостната интеграция на ромите е от съществено значение, не поради съображения за благотворителност, а тъй като отговаря на чисто финансовите интереси на всички държави-членки.

5. Допълване на законодателството и политиките в областта на недискриминацията

Предстои да се постигне много по отношение на недопускането на дискриминация, като се имат предвид широко разпространените антицигански настроения и недостатъчното прилагане и изпълнение на съществуващите разпоредби, които или не

¹ de Laat, Joost ed. 2010 *Икономическата цена на ромската изолация*. Световна банка

² MARCINČIN A. и MARCINČINOVÁ E. *Цената на липсата на интеграция - ключът към интеграцията е зачитане на многообразието*. Фондация Отворено общество, Братислава

обхващат определени области, като например многостранната дискриминация, или се оказват неадекватни при изпълнението им.

Въпреки това докладчикът счита, че дори ако е било възможно дискриминацията въз основа на етноса – съгласно определението в Директиви 2000/43 и 2000/78 на ЕС – да бъде премахната досега, социалната и икономическата изолация на повечето роми би се запазила, като се има предвид множеството от взаимосвързани фактори, които я пораждаат (като например особено неблагоприятните географски условия, ниското равнище на образование, появата на нов тип търсене на пазара на труда или срива на централно планираните и регулирани икономики, изискващи голям брой ниско квалифицирана и неквалифицирана работна ръка), и често физическите бариери (като например отдалечеността на наличните работни места, липсата на транспорт и инфраструктура). Поради това мерките за недопускане на дискриминация и борбата с расизма – макар необходими – не са достатъчни сами по себе си за преодоляване на историческото изоставане на ромите¹.

6. Социално-икономическата интеграция - въпрос на основни права

Докладчикът е убеден, че стратегията, имаща за цел социално-икономическата интеграция на ромите няма да компрометира, а ще допълни законодателството и политиките в областта на недискриминацията. Нещо повече, като се има предвид мащабът на изолацията на ромите, цялостната им интеграция е по същество въпрос на основни права на човека. Значителен дял от европейските роми живеят в условия, неотговарящи на стандартите – почти напълно откъснати от икономиката, което води до невъзможността да се ползват от основни права – поради което насърчаването на социалното приобщаване не може да се разглежда в рамките на общото подобряване на политиките, а към него трябва да се подхожда като към преодоляване на една от най-големите празнини в прилагането на конституционните права и правата на човека в Европа.

Поради това усилието на равнище ЕС да бъде намалена бедността и социалната изолация на европейските роми трябва да се концентрира на първо място върху прилагането и насърчаването на правата на човека от второ и трето поколение, така че да бъдат допълнени правно приложимите права на човека от първо поколение, например правата, свързани с човешкото достойнство, политическите права и други права на човека.

7. Излизане извън границите на актовете с незадължителна юридическа сила

Повечето действия на ЕС в полза на ромите - резолюции, доклади, декларации, заключения и съобщения, попадат в категорията на актовете с незадължителна юридическа сила, като създават правна „сива зона” между липсата на правна уредба и позитивното право². През последните няколко години бяха разработени няколко международни инициативи, които съдържат добри предложения и напредничави идеи,

¹ DE SCHUTTER, O. и VERSTICHEL, A. 2005 Полята на Съюза за интегриране на ромите: настояще и възможно бъдеще, в: European Diversity and Autonomy Papers EDAP 2/2005

² Boyle, A. E., 1999, Some Reflections on the Relationship of Treaties and Soft Law, в: International & Comparative Law Quarterly 48 стр. 901-913. Cambridge

но резултатите от тях са най-малко съмнителни, което изтъква факта, че актовете с незадължителна юридическа сила са недостатъчни за насърчаването на социалното приобщаване на ромите.

Докладчикът е убеден, че основното заключение, което може да се направи от тези инициативи, е, че високопарните политически лозунги няма да се превърнат в реалност без необходимата правна основа, финансова подкрепа и стимули, както и механизъм на ЕС за координиране на действията на заинтересованите страни - от местните органи до Съвета, който да обединява предимствата на управлението на няколко равнища.

Въз основа на задачите, целите, принципите и инструментите, определени от Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на ЕС, както и от Хартата на основните права на Европейския съюз (вж. позоваванията) и въз основа на споделените правомощия, както и на подпомагащите, координиращи и допълващи дейности на Съюза, стратегията на ЕС относно интеграцията на ромите може да стане реалност.

8. Явна, но не изключителна насоченост

Тъй като дискриминацията въз основа на етноса е само един, макар и ключов, фактор, който предопределя социално-икономическото изоставане на европейските роми от гледна точка на ниската квалификация и териториалната изолация, следва, че изолацията може да бъде разбрана най-добре като ромите се разглеждат не като етническа група, а като аудитория с икономическа насоченост. В съответствие с принципи №2 и №4 от общите основни принципи относно ромското приобщаване, в които се декларира „явна, но не изключителна насоченост“, както и насочване към интеграция, стратегията на ЕС трябва да се съсредоточи върху посочените общи икономически характеристики на социално изолираните роми, вместо да се опитва да се справи с всички социални проблеми, които засягат всяка една група от впечатляващо хетерогенното европейско население. Като изключим специфичните за дадена страна проблеми като наличността на места за пребиваване на пътуващи хора или липсата на удостоверяване на самоличността в някои държави, социалните и икономическите условия, и исканията на самите ромски общности във всички държави изключително си приличат.

9. По проблема с териториалните характеристики на изолацията

Очевидна характеристика на изолацията на ромите е териториално измерение на маргинализацията. Неблагоприятните социални условия са нееднакво географски разпределени сред държавите-членки, но бедността и социалната изолация са съсредоточени в слабо развити микрорегиони, които в много от новите държави-членки са населявани предимно от роми. Този аспект на изолацията е понастоящем „статистически невидим“, тъй като обхватът на анализа, вземането на решения и планиране е прекалено широк, за да бъдат идентифицирани тези кризисни точки, появяващи се в периферни междурегионални зони или в изоставани микрорегиони. В повечето случаи те не могат да бъдат разглеждани в рамките на общата класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), но могат да бъдат обхванати от равнища LAU 1 и LAU 2 и е от значение да бъде разгледана възможността за отделяне на средства на равнището на ЕС, насочени по-специално към изравняване на планово статистическите региони от равнище LAU 1.

Докладчикът счита, че в рамките на стратегията е необходимо да бъде съставена кризисна карта на цяла Европа, която да измерва и да бъде насочена към въпросните микрорегиони посредством комплексни програми за развитие, основани на интегриран междусекторен подход, позволяващ незабавна намеса. Тези области следва да бъдат набелязани посредством техните отличителни характеристики, а именно: достъпност на работните места, разстояние до центъра на града, висока степен на безработица, непригодени обществени услуги, липса на подходяща инфраструктура, нисък доход, ниско равнище на образование, ниско равнище на човешките ресурси, лоша транспортна инфраструктура, социално напрежение и др.

10. Институционална рамка и финансиране

Създаването на нов орган за координиране и надзор на стратегията би било ненужно и би довело до разточителни разходи за функциониране. Ролята по надзор, координация и наблюдение трябва да бъде изпълнявана от Комисията и за тази цел е от значение да бъде разгледана възможността за запазване на работната група относно ромите като постоянен орган.

Докладчикът счита за необходимо стратегията да бъде преди всичко вътрешна стратегия на ЕС, като общият надзор върху приоритетните области и цели бъде в рамките на структурите на Общността и се изготвя годишен доклад относно напредъка на стратегията и оценката на резултатите, както и на предложенията към Съвета. В тази връзка може да бъде разработена карта за оценка на европейската стратегия относно ромите, по подобие на картата за оценка на единния пазар.

Общите, сравними и надеждни показатели са от основно значение за представянето на реалистичен анализ на напредъка и изпълнението на изискването за ефективен мониторинг. Следователно докладчикът препоръчва възприемането на „показателите от Лаакен“¹ и техните допълнени елементи за измерване на социалната и териториалната изолация, както и за оценка на напредъка.

Докладчикът счита освен това, че определянето на административен органи или на държавен представител като „национални звена за контакт“ с оглед прилагането на целите на стратегията и като източник на консултантска помощ и размисъл относно наблюдението на стратегията от Комисията би било от значителна практическа полза.

По примера на препоръките на Комисията² относно инициативата Европа 2020, част от предназначения за сближаване бюджет следва да бъде заделен в резервен фонд за стратегията, като се разграничава от общата практика, която се състои, от една страна, в увеличаване на ползите за допринасящите държави от използване на неоползотворените средства и, от друга страна, в предоставяне на средства на конкурентен принцип при следване на критерий, който се състои в определяне на начина, по който проектът или планираното действие подкрепя или придава конкретно

¹ Вж. например доклада на комисията по социална защита относно показателите в областта на бедността и социалното изключване, представени на Европейския съвет в Лаакен от 14 и 15 декември 2001 г.

² Съобщение на Комисията 642 от 9.11.2010 г. *Заключения от петия доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване: бъдещето на политиката на сближаване*

изражение на целите на стратегията, би могло да предостави съществени ресурси и определящи показатели за прилагането на стратегията.

25.1.2011

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ЗАЕТОСТ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

на вниманието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

относно стратегията на ЕС за приобщаване на ромите
(2010/2276(INI))

Докладчик по становище: Kinga Göncz

*Процедура с асоциирана комисия – член 50 от Правилника за дейността

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, да включи следните предложения в предложението за резолюция, което ще приеме:

- А. като има предвид, че през 2005 г. бе стартирана инициативата „Десетилетието на приобщаването на ромите“ с цел борба срещу дискриминацията и подобряване на икономическото и социално положение на ромите, и като има предвид, че подписалите декларацията за Десетилетието – България, Хърватия, Унгария, Черна гора, Чешката република, Румъния, Сърбия, Словакия и бившата югославска република Македония – се ангажираха да работят за елиминиране на дискриминацията и преодоляване на недопустимите различия между ромите и останалата част от обществото,
- Б. като има предвид, че все още съществуват икономически и социални различия между различните региони на Европейския съюз и като има предвид, че значителна част от ромското общество живее в региони, които са сред най-слабо развитите в икономическо и социално отношение в Съюза,
 - 1. припомня, че Комисията носи особена отговорност за насърчаването на стратегия на ЕС за приобщаване на ромите, но че тази стратегия трябва да се приложи на местно равнище;
 - 2. призовава Комисията и държавите-членки да мобилизират съществуващите стратегии и инструменти на ЕС с оглед на гарантирането на социално-икономическото приобщаване на ромите, а така също да разработят и приложат всички съответни политики, като отчитат, когато е необходимо, общите основни принципи за приобщаване на ромите;

3. счита, че по-тясното сътрудничество между ромските лидери, местните органи и органите на ЕС е от решаващо значение за определяне на основните предизвикателства и решения, пред които са изправени както ЕС, така и държавите-членки по отношение на социално-икономическото приобщаване на ромското население;
4. призовава Комисията и държавите-членки – в интерес на това да се осигури, че средствата, чиито цели следва да са точно и конкретно определени, ще стигнат действително до нуждаещите се роми и ще спомогнат за постигане на траен напредък в живота им – да се ангажират с въвеждането на по-целенасочени и насочени към развитие, комплексни, гъвкави и устойчиви програми с по-голяма продължителност и от по-голяма териториална насоченост, ориентирани към най-необлагодетелстваните микрорегиони от гледна точка на географския, социално-икономическия и културния контекст, като се заемат с решаването на проблема на бедността в предградията на градовете и в селата, както и в изолираните ромски квартали и поставят специално ударение върху подобряване на жилищата, които са под нормалния стандарт (при които е налице например липса на питейна вода, отопление, електричество и канализация), както и върху предоставянето на по-нататъшна подкрепа на семействата за поддържане на подобрените условия на живот; призовава също така Комисията да наблюдава постигнатите при проектите резултати, след като изтече финансирането им;
5. призовава държавите членки да се ангажират да предоставят информация относно социално-икономическото положение на ромите (преди всичко във връзка с образованието, здравето, жилищното настаняване и заетостта) и приканва международни организации (като МОТ и ОИСР) да разгледат тези въпроси в рамките на техните общи проучвания, за да допринесат за поставянето на конкретни цели относно например процентния дял на членовете на ромската общност, които завършват средно и висше образование, работят в държавната администрация или са представени в различни области на социалния и политическия живот;
6. счита, че настоящите равнища на усвояване на средствата от ЕС са прекалено ниски; ето защо призовава Комисията да анализира причините за това явление и да разработи по-ефективен подход за упражняване на надзор над усвояването на средствата от ЕС, по-специално на средствата, предвидени конкретно за маргинализираните групи; преди всичко призовава настоятелно за събиране на данни относно ефективността на средствата на ЕС с оглед на разработването на политики, основаващи се на факти, като се вземат надлежно предвид директивите за защита на данните;
7. счита, че са необходими нови разпоредби относно разпределянето на средства от структурните фондове на ЕС, с които да се въведат условия, свързани с унищожаването на сегрегацията и гарантирането на равен достъп на ромите до обществените услуги; счита, че и на местно равнище следва също така да бъдат подготвени планове за равни възможности и за борба със сегрегацията, които да се основават на измерими показатели и конкретни мерки;
8. настоятелно призовава Комисията да предостави подходящи инструменти, които да

подпомогнат държавите-членки при осигуряване на взаимно допълване между ЕСФ, ЕФРР и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и приканва държавите-членки да използват други програми, като например програмата „ПРОГРЕС“, програмата „Учене през целия живот“, програмата „Култура“ (20072013 г.) и програмата за обществено здраве (20082013 г.) в интерес на приобщаването на ромите;

9. призовава Комисията да измени регулаторната рамка за кръстосано финансиране, да намали бюрократичните тежести, да опрости и ускори процедурите за получаване на финансиране от ЕС, а така също да изисква от държавите-членки да въведат опростени и нормативни процедури за финансиране и да използват глобални субсидии;
10. призовава държавите-членки да предоставят на органите за вземане на решения необходимите правомощия за осигуряване на комплексно финансиране от ЕС, насочено към развитие, в подкрепа на добри инициативи на местно равнище и в отговор на различните местни потребности на ромското население; подчертава значението на определянето и обмена на добри практики по отношение на интегрирането на ромите, както и на популяризирането на успехите; призовава също така за развиване на институционален капацитет за предоставяне на необходимата подкрепа (административна подкрепа и подкрепа за управление на проекти) на местно равнище;
11. призовава Комисията да предложи необходимата техническа подкрепа за подобряване на административния капацитет на органите, участващи в администрирането на структурните фондове и призовава държавите-членки да предоставят консултантска и административна подкрепа, например посредством организирането на обучения и предоставяне на помощ и разяснения при подаването на молби за подпомагане, да улеснят достъпа на ромите до информацията относно европейските и националните програми за финансиране в подкрепа на предприемачеството и заетостта и да им съдействат при подаването на съответните молби;
12. настоятелно призовава за разработването – с помощта на най-добри практики – на критерии, показатели, независими механизми за надзор и оценка на въздействието, които да подкрепят и оценяват ефективността и конкретните резултати на програмите, вместо само да се проверява, дали проектите, получаващи субсидии, отговарят на формалните изисквания по процедурата, така също призовава за ефективен надзор върху използването на средствата, гарантиращ, че с тези средства се постига действително подобряване на условията на живот, на здравеопазването, образованието и заетостта на ромите;
13. счита, че структурираното сътрудничество между държавите-членки в рамките на съществуващите отворени методи на координация в областта на заетостта и социалното приобщаване играе важна роля за пълното приобщаване на ромите и отправя искане към Комисията да организира обмен на най-добри практики и опит между държавите-членки както и между всички заинтересовани страни, занимаващи се с проблемите на ромите;

14. призовава държавите-членки да подобрят икономическите възможности за ромите, включително развитието на инструмент за микрофинансиране сред предприемачите; призовава държавите-членки да използват опита от успешните проекти, като например узаконяването на недекларирани стопански дейности с помощта на експерти;
15. призовава държавите-членки и Комисията да определят ясни политики за включването на ромите на пазара на труда и да изготвят и приемат мерки за борба с отрицателните последици от продължителната зависимост от системата за социални помощи;
16. признава, че повечето роми работят на недекларирани работни места и, предвид необходимостта от гарантиране устойчивостта на социално-осигурителната система, призовава държавите-членки, в сътрудничество със социалните партньори, да се борят ефективно с това явление;
17. призовава държавите-членки да се ангажират с включване на обществени фактори като МСП и микропредприятията в изпълнението на мерките за социалното приобщаване на ромите в областта на заетостта;
18. подчертава важната роля, която МСП и микропредприятията могат да играят за интегрирането на ромите и поддържа въвеждането на мерки за поощряване на онези от тях, които допринасят за тази цел;
19. призовава държавите-членки, когато транспонират в националните си програми целите на „Европа 2020“, отнасящи се до борбата с бедността и до социалното приобщаване, да разработят конкретни и специфични планове, както и да поставят подробни и измерими цели по отношение на социалното приобщаване на ромите, призовава настоятелно за вземане на мерки в подкрепа на осъществяването на поставените цели;
20. подчертава, че комплексните програми и програмите, приспособени към специфичните нужди на ромските общности, живеещи при различни обстоятелства са от решаващо значение и че във връзка с това е необходимо на ромите да се предостави достъп до индивидуални услуги на място;
21. припомня, че адекватната подкрепа на доходите, пазарите на труда, основани на включването, и достъпът до качествени услуги са основните стълбове на активната стратегия за приобщаване, представена в Препоръка 2008/867/ЕО;
22. счита, че по време на целия процес ромски и неромски организации, местни, регионални и национални органи и органи на ЕС следва да предприемат съгласувани действия и да поемат отговорност, като използват най-добрите практики и съществуващите огромни бази знания, натрупани от държавите-членки и опита от първия период на Десетилетието на приобщаването на ромите; подчертава значението на организирането на кампании за повишаване на информираността, особено в регионите с големи ромски общности;
23. счита, че социалното приобщаване на ромите не е възможно без създаване и

укрепване на представителството на техните интереси, включително в процеса на вземане на политически решения, и без тяхната гражданска активност чрез неправителствени организации на национално и европейско равнище;

24. настоятелно съветва органите на ЕС да ангажират в по-голяма степен националното равнище в консултациите и в механизма на вземане на решения, с цел приемане на бъдеща стратегия, която да е от полза за всички засегнати страни; също така обръща внимание на Комисията и на държавите-членки на необходимостта политиките за приобщаване на ромите да бъдат проектирани, разработвани, прилагани и оценявани в сътрудничество с регионалните и местните органи, с групи и представители на ромското и неромското население, с организации на гражданското общество и с Комитета на регионите и с международни организации с цел подобряване на приема и ефективността на мерките.
25. подчертава, че социалното подпомагане, приличните жилищни условия и облекло, достъпните висококачествени програми за ранно развитие и висококачественото образование без сегрегация и с приобщаващ климат и желание за включване на родителите са от съществено значение за осигуряване на равни възможности, шанс за пълноценно участие в обществения живот и липса на дискриминация в бъдеще; подчертава необходимостта от борба срещу отсъствието от училище и ранното напускане на училище и от предоставяне на стипендии и финансова подкрепа; твърди, че образованието и възможностите за обучение и подкрепа в работата, предлагани за възрастни, са от решаващо значение в подкрепа на наемането на работа и постоянната заетост на ромите, с цел избягване на възпроизводството на социалното изключване;
26. настоява, че предотвратяването на маргинализацията следва да започва от ранна детска възраст, така че с раждането на детето, то да бъде вписвано в регистъра на населението по начин, признаващ националността му и да има право на всички социални услуги; по-специално счита, че на децата от ромски произход следва да бъде гарантирано висококачествено образование в ранна възраст, както и че следва да бъдат взети специални мерки за подпомагане на посещаването на училище;
27. припомня предизвикателствата, пред които са изправени ромите, особено жените и момичетата, под формата на крайна бедност, дискриминация и изключване, които водят до липса на достъп до по-високи образователни нива, заетост и социални услуги; отправя искане към Комисията и държавите-членки да обърнат внимание на специфичните нужди на ромските жени и момичета чрез прилагане на принципа на равенството между половете във всички политики за приобщаване на ромите и да осигурят защита на особено уязвимите подгрупи;
28. призовава държавите-членки да предприемат конкретни действия за информиране на своите граждани относно историческото и настоящото положение на ромите, като използват, наред с другото, докладите на Агенцията за основните права като източник на информация за тази цел;
29. призовава Комисията да въведе постепенно задължителни институционални гаранции за включването на мерки за борба с дискриминацията и сегрегацията, като взема предвид Директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО, както и да наблюдава

прилагането на тези мерки и да се бори срещу стигматизацията;

30. подчертава, че стратегията на ЕС за приобщаване на ромите следва също да включва мерки за гарантиране на наблюдението на положението на ромите по отношение на зачитането и подкрепата на основните им социални права, равенството, недискриминацията и свободното движение в ЕС.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	25.1.2011
Резултат от окончателното гласуване	+: 43 -: 1 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Adam Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Öry, Siiri Oviir, Rovana Plumb, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Raffaele Baldassarre, Kinga Göncz, Richard Howitt, Jan Kozłowski, Gesine Meissner, Cecilia Wikström
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Claudio Morganti

31.1.2011

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

на вниманието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

относно стратегията на ЕС за интеграция на ромите
(2010/2276(INI))

Докладчик по становище: Андрей Ковачев

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по регионално развитие приканва водещата комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. отчита, че в редица държави-членки ромските общности са обект на дискриминация и/или широко разпространени предразсъдъци и че настоящата икономическа и финансова криза води до влошаване на ситуацията и до загуба на работа; подчертава, че приобщаването на ромското население е отговорност както на всички държави-членки, така и на институциите на ЕС; призовава държавите-членки да сътрудничат пълноценно с ЕС и с представителите на ромското население за създаването на интегрирани политики, като се използват всички налични финансови средства на ЕС в рамките на фондовете на ЕС, по-специално Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, с цел да се насърчи интеграцията на ромите на национално, регионално и местно равнище; призовава Комисията да обърне особено внимание на исканията за техническа помощ с оглед на повишаването на ефективността на всички налични инструменти за интегриране на ромските общности;
2. припомня, че са налице европейски програми и финансиране, които могат да се използват за социалната и икономическата интеграция на ромите, но че е необходима по-добра комуникация на всички равнища в рамките на органите на местно самоуправление, гражданското общество и потенциалните целеви групи, за да се информират ромите за тях; освен това насърчава използването на съществуващите фондове на ЕС за строеж на нови жилища или за ремонт на

съществуващия жилищен фонд, за подобряване на инженерната инфраструктура, за благоустройство на местно равнище, съобщителни системи, образование, мерки за подобряване на достъпа до пазара на труда и др.;

3. призовава за оказване на по-добро съдействие на организаторите на проекти, отговарящи на изискванията за отпускане на европейско финансиране за интегриране на ромите, чрез създаване на платформи за информация, анализи и обмен на добри практики;
4. отчита, че в периоди на демографски промени и при други процеси, засягащи ЕС като цяло, ромското население, което е част от нашето общо наследство от векове насам и е най-голямото етническо малцинство в ЕС, следва да получи стимули — посредством висококачествено образование, достойни жилищни условия и възможности за работа — за пълна интеграция на работното място и за оказване на принос към интелигентното, устойчиво и приобщаващо икономическо развитие, както се предвижда в стратегията „ЕС 2020“ и по-специално в инициативата „Европейска платформа срещу бедността“; застъпва становището, че социалното приобщаване е предварително условие за постигане на целите на стратегията „ЕС 2020“; ето защо призовава държавите-членки и обществените органи на местно и регионално равнище да активизират своите усилия, като укрепят своите ефективни стратегии за разрешаване на специфичните проблеми (крайна бедност, липса на образование и на достъп до социални услуги, лоши санитарни условия, липса на актове за гражданско състояние, сегрегирани жилища с незадоволителни жилищни условия, ниска степен на заетост) на маргинализираните общности, като крайно необходима стъпка с оглед на борбата срещу социалното изключване на ромското население и оказването на принос за допълнителната интеграция в рамките на държавите-членки; подчертава, че успешната политика е съчетание от различни подходи при отчитане на социалните, икономическите и културните фактори;
5. призовава държавите-членки и органите на регионално и местно равнище да насърчават кампаниите за информиране и повишаване на осведомеността с оглед на пълното осъзнаване на проблема, улесняването и подобряването на достъпа до образование и други услуги и насърчаването на повторната интеграция на пазара на труда; при все това подчертава необходимостта от по-структурирано и системно включване на въпросите, свързани с ромите, във всички съответни европейски и национални политики, с цел да се осигури ефективност, действително приобщаване и устойчивост; призовава определящите политиките на всяко равнище да се консултират с ромските общности, сдружения и НПО, които имат за цел да защитават правата на ромите и да осигурят тяхното повторно интегриране в обществото и на пазара на труда, като по-конкретно се акцентира върху жените;
6. призовава държавите-членки да разработят междусекторни стратегии за намаляване на бедността, които отчитат често пъти чувствителния въпрос, свързан със съвместното съществуване на ромската общност и на общността на мнозинството, като и двете общности са засегнати от липса на работни места, бедност и маргинализация; подчертава значението на мерките за стимулиране, които предоставят осезаеми ползи, с цел да се насърчат бедните лица да се включат в пазара на труда, вместо да живеят от социални помощи и евентуално да работят на

черния пазар; подчертава изключителното значение на програмите, насърчаващи взаимното разбирателство и търпимостта;

7. подчертава в този контекст необходимостта от удължаване на срока на действие на програмите на ЕС, като програмата „Прогрес“, с оглед на борбата срещу дискриминацията, и съвместните действия в подкрепа на институциите за микрофинансиране в Европа („JASMINE“), които насърчават инвестициите за изграждане на капацитет, и призовава тези програми да се развият допълнително след 2013 г.;
8. изтъква факта, че социалното изключване на ромите се характеризира с подчертано териториално измерение на бедността и маргинализацията и че то се съсредоточава в по-слабо развитите микрорегиони, които не разполагат с необходимите финансови средства, за да допринесат финансово към финансирането от страна на Общността, на което имат право, и като цяло не разполагат с административен капацитет и човешки ресурси за ефективно използване на финансирането; подчертава необходимостта от насочване на специални усилия към тези микрорегиони, които в много случаи представляват периферни вътрешнорегионални райони, както и от значително опростяване на бюрократичните формалности, така че да може да се постигне възможно най-голям размер на средствата, отпускани в рамките на политиката на сближаване;
9. приветства възможността, предоставена по силата на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 437/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 година, за отпускане на максимално 3% от средствата по линия на Европейския фонд за регионално развитие за специални програми или на максимално 2% от общия размер на отпуснатите средства за ремонт на жилища, предназначени за маргинализирани общности; изразява съжаление във връзка с факта, че досега няма промени в оперативните планове с цел придаване на приоритетно значение на жилищното настаняване на ромското население; призовава държавите-членки да се възползват своевременно и в пълна степен от тази нова възможност в рамките на структурните фондове, с цел да подобрят перспективите за ефективно социално приобщаване; призовава Комисията да представи конкретен план за действие във връзка с този регламент с цел ускоряване на усвояването на средствата и отправя препоръка за изготвяне на доклад от Комисията относно тяхното използване; освен това призовава държавите-членки да използват ефективно потенциала за взаимодействие между Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони с оглед на разработването на програми за интегриране на ромите;
10. отчита факта, че ромските общности представляват изключително разнородни групи и че поради тази причина е невъзможно да има единна стратегия; поради това препоръчва органите на местно и регионално равнище на държавите-членки да предложат ефективни политики за интеграция, които следва да отразяват различията между отделните общности във връзка с техния специфичен произход (в географско, икономическо, социално и културно отношение); препоръчва на Комисията да използва опита, натрупан от органите, които активно са допринесли за интеграцията на ромските общности, и да насърчава използването на най-добрите

практики и рецепти за успех с оглед на постигането на социалното им приобщаване;

11. припомня, че съвместните усилия, полагани както от страна на обществото на мнозинството, така и от страна на ромската общност, са основната предпоставка за успешна интеграция; поради това призовава държавите-членки да съдействат за подобряване на положението на ромите по отношение на жилищното настаняване и трудовата заетост и препоръчва на държавите-членки и обществените органи на регионално и местно равнище да интегрират — в съответствие с регламента относно Европейския фонд за регионално развитие — предоставянето на нови жилища на маргинализираните общности в по-широка, по-сложна политическа рамка на взаимни и двупосочни социални ангажменти, например изграждане на общности, което включва участие на ромите в строежа на новите съоръжения и взаимни усилия за подобряване на училищната посещаемост сред децата и за значително ограничаване на безработицата; посочва, че по този начин държавите-членки могат да оказват значителен принос за намирането на конкретно решение по отношение на потребностите от жилищно настаняване на маргинализираните групи, живеещи в лоши жилищни условия; също така настоятелно призовава държавите-членки да използват Европейската мрежа за социално приобщаване на ромите в рамките на структурните фондове (EU Roma), за да насърчат обмена на най-добри практики;
12. отчита, че сложността на бюрократичните процедури може да представлява пречка пред организаторите на проекти; подчертава необходимостта от активизиране на усилията за опростяване на процедурите за отпускане на безвъзмездни средства; подчертава ниското равнище на усвояване на европейското финансиране в тази област;
13. твърди, че част от решението се състои в пълната ангажираност на държавите-членки за предоставяне на ефективна подкрепа на организаторите на проекти и че те, съвместно с Комисията, са призвани да играят роля в насърчаването на органите на местно самоуправление да подбират проекти за интегриране на ромите.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	27.1.2011 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 37 -: 1 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Charalampos Angourakis, Sophie Auconie, Catherine Bearder, Victor Boștinăru, Zuzana Brzobohatá, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Ian Hudghton, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Vasilica Viorica Dăncilă, Karima Delli, Андрей Ковачев, James Nicholson, Elisabeth Schroedter
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Edvard Kožušník, Norica Nicolai, Jan Zahradil

26.1.2011

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

на вниманието на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи

относно стратегията на ЕС за интеграция на ромите
(2010/2276(INI))

Докладчик по становище: Hannu Takkula

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че изключването на ромските деца от образователната система оказва неблагоприятно въздействие върху другите права на членовете на ромската общност, и по-специално правото на труд, и като има предвид, че това води до увеличаване на тяхната маргинализация,
- Б. като има предвид, че общностите, които желаят да запазят традиционния си номадски начин на живот в Европа, са най-силно засегнати от неграмотността, и следователно като има предвид съществуващите културни бариери за предоставяне на училищно образование на децата им,
- В. като има предвид, че трябва да бъдат осигурени необходимите материални условия за осигуряване на училищно образование на ромските деца и че това трябва да включва определяне на училищни посредници,
1. подчертава, че достъпът на ромите до качествено образование и професионално обучение, споделянето и разбирането на тяхната култура, ценности и културно наследство, участието им в сдружения и по-доброто представителство на тяхната общност са основните елементи от един цялостен подход към изпълнението на националните и европейските стратегии за приобщаване и участие на ромите в обществото;

2. изтъква, че качествено образование и обучение оказват влияние върху бъдещия личен и професионален живот на всеки човек и че следователно е изключително важно да се осигури равен достъп до ефективни системи на образование и обучение, без каквато и да е дискриминация или сегрегация;
3. призовава националните министерства на образованието, както и Комисията да създадат иновативни и гъвкави схеми за безвъзмездни помощи за подпомагане на таланти и да увеличат подкрепата за съществуващите схеми за безвъзмездни помощи и програми;
4. призовава Комисията да събира и разпространява информация за придобития опит и мерките, които са предприети в различните държави-членки, и по-специално в образователната и културната сфера;
5. счита, че по-добрите перспективи пред ромското население, особено с оглед на техния достъп до пазара на труда, могат да се гарантират чрез увеличени инвестиции на държавите-членки в образование и обучение, с особен акцент върху новите технологии и интернет, при включването на мерки, приети от международната научна общност, фондации и НПО, които работят в областта на образованието и социалното включване на регионално и местно равнище;
6. счита, че по-добро бъдеще за хората от ромски произход може да бъде осигурено чрез образование и че съответно е жизнено важно инвестирането в образованието на деца и млади хора от ромски произход; подчертава, че училищното образование е право, но също така и задължение, и изразява подкрепата си за дейности, насочени към увеличаване посещаемостта на ромските ученици в училищата, включително чрез активно включване на техните семейства;
7. счита, че насърчаването на знанията за ромската култура в Европа ще улесни взаимното разбирателство между ромите и неромите в Европа, като същевременно стимулира европейския межкултурен диалог;
8. счита, че бъдещата стратегия за ромското малцинство следва да се съсредоточи върху образованието като основен инструмент за насърчаване на социалното приобщаване;
9. счита, че за младите роми следва да бъдат създадени механизми за подкрепа, като например стипендии и режими на наставничество, за да бъдат те насърчавани не само да получават дипломи, а и да се записват във ВУЗ и да подобряват своята квалификация;
10. счита, че следва да се разработи нов вид програма за отпускане на стипендии с цел гарантиране на възможно най-качествено образование за ромските ученици, за да се обучи ново поколение от ромски лидери;
11. счита, че следва да се възнаграждават образователни институции, чиито ученици в неравностойно положение влизат във ВУЗ или чийто процент на завършващи ученици е над средното, и призовава Комисията да разработи проекти в тази област;

12. изтъква, че е важно държавите-членки да насърчават интеграцията на ромите в общностния и културен живот на местата и страните, в които живеят, и да осигуряват тяхното дългосрочно участие и представителство в тях, включително чрез мерки, целящи да насърчат професионалното образование и обучение (ПОО), и програми за учене през целия живот, насочени към ромската общност, като отчитат културното наследство и начина на живот на различните групи роми в Европа; изтъква, например, че могат да се положат усилия за предлагане на специално обучение за училищен персонал, за насърчаване на назначаването на учители от ромски произход, за стимулиране на тясното сътрудничество с ромските семейства и организации и за предоставяне на подкрепа след училище и стипендии; отбелязва, че местните органи на държавите-членки следва да участват активно в този процес и на организациите с нестопанска цел трябва да бъде даден сигнал за това, че техните дейности следва да включват програми, целящи интеграцията на ромското население в обществото;
13. призовава Комисията и държавите-членки да се борят с всички форми на социална и образователна изолация на ромите и да насърчават всички програми за инвестиции в образованието на ромите;
14. счита, че местните органи на управление трябва да поемат отговорността за реинтегрирането на ученици, които отпадат от училищната система преди достигането на възраст, на която образованието не е задължително; отбелязва, че за тази цел учебните заведения трябва да предоставят на местните органи информация за ученици, които отпадат от училище;
15. призовава Комисията да подкрепи допълнителни инициативи, чиято цел е да осигуряват възможности за образование в ранно детство и да предоставят грижи за деца и млади хора от ромски произход;
16. счита, че трябва да бъдат създадени детски градини и / или алтернативни форми на предучилищни грижи и обучение в общините, където те липсват, както и да бъдат разширени там, където има недостиг на места;
17. призовава Комисията да подкрепи инициативи, които са доказали своята ефективност за предотвратяването на всякакви форми на сегрегация, и да отдава приоритетно значение на приобщаващи проекти, насърчаващи постигането на успехи в областта на образованието и включващи участието на ромски семейства;
18. изразява безпокойството си, породено от големия процент на неграмотност сред ромското население и счита, че е жизненоважно да бъдат създадени и разработени програми, които да осигуряват качествено начално, средно и висше образование за момичета и жени от ромски произход, включително стратегии за улесняване на преминаването им от начално в средно училище и за насърчаване, в течение на целия процес, на по-доброто разбиране на ромското културно наследство, история и ценности както сред ромите, така и сред останалото население;
19. подчертава, че слабата посещаемост и големият процент на отсъствия от училище, както и ниските постижения в хода на обучението могат да показват, че учениците и родителите не винаги осъзнават важността на посещаването на училище; други

релевантни фактори могат да включват недостатъчни ресурси, здравословни проблеми, липса на качествено образование на място или на достъпен транспорт до училище, жилищни условия и облекло, неотговарящи на стандартите, които правят посещаването на училище невъзможно, климат в училище, който не е насочен към приобщаване на ромите и сегрегация в училище, която не осигурява подходяща подготовка от гледна точка на конкурентоспособността на пазара на труда; подчертава, следователно, важноста на действията, чиято цел е да насърчат учениците от ромски произход да посещават учебните занятия, както и значението на текущия, редовен диалог по въпросите на образованието със семействата на учащите, с ромската общност и всички заинтересовани лица;

20. изтъква жизненоважната роля, която могат да играят масовите спортове и спортовете за високи постижения в процеса на осигуряване на приобщаването на етническото ромско население;
21. подкрепя насърчаването на програми за обучение на учители, които да повишават способността на учителите да работят с деца и младежи от ромски произход, както и с техните родители, и с хора, наети за ромски посредници, особено в началните училища, като средство да се стимулират ромите редовно да посещават училище;
22. предлага да се адаптират различни подходи по отношение на приобщаването към образование както за деца от ромски семейства, които желаят да се установят на едно място - например като се следи за редовното посещаване на училище от страна на децата, така и за тези, чиито семейства искат да запазят номадския си начин на живот - например чрез мерки за улесняване на посещаването на училище в ромските лагери;
23. подчертава значението на програмите за мобилност, учене през целия живот, професионално обучение и постоянно обучение с оглед осигуряването на приобщаването на младите и на възрастните хора от ромските общности и за повишаването на потенциала им да се включат в пазара на труда;
24. счита, че системата за обучение на работното място трябва да бъде разширена така че да позволи мащабно придобиване на необходимите умения и способности;
25. счита, че е необходимо да се хармонизира предоставянето на обучение с търсенето на пазара на труда и поради тази причина призовава за средносрочни национални и регионални прогнози за очакваното търсене на пазара на труда;
26. призовава Комисията да разработи и приложи съвместни системи за мониторинг на програмите и проектите, прилагани в държавите-членки, с които да се ангажират институциите на ЕС, държавите-членки и лидерите на ромската общност;
27. счита ромската култура за интегрална част от европейската културна мозайка; изтъква, че ключово средство за разбиране на ромското население и неговия начин на живот е да се повиши осведомеността на останалите европейци за наследството, традициите и езика на ромите, както и за съвременната ромска култура. изразява твърдата си подкрепа за насърчаването и съхраняването на творческите дейности на ромите като основен компонент на межкултурния диалог

28. счита, че ромите следва да положат усилия в областта на образованието, за да научат повече за нравите и културата на народите, с които живеят, като по този начин биха улеснили по-успешното си приобщаване по местата, където живеят;
29. счита, че насърчаването на доброволчески и спортни дейности, в които участват роми и останалото население е важно, за да се благоприятства социално приобщаване в по-голяма степен;
30. призовава Комисията да насърчава най-добри практики и позитивни модели и опит, придобити от прилаганите програми и ромските самоинициативи, с цел подобряване на възприемането и образа на ромите сред неромските общности и засилване на активното участие на ромските общности и съзидателното сътрудничество на тези общности с ЕС, държавите-членки и местните програми.
31. призовава за по-добро идентифициране и използване, на всички равнища на управление, на наличните средства от ЕС, предвидени за насърчаване на заетостта, образованието и културата на ромите;
32. препоръчва бъдещите политики на ЕС по отношение на ромското малцинство да бъдат базирани на диференциран подход, в зависимост от специфичните характеристики на отделните държави-членки и конкретния характер на общностите, които участват;
33. обръща внимание на значението на провеждането на по-строги проверки как се използва финансирането от ЕС, предоставяно за приобщаване на ромите;
34. счита, че би бил полезен обменът на опит и добри практики между държавите-членки, постигнали добри резултати в областта на приобщаването на ромите и тези, които все още са изправени пред този въпрос.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	25.1.2011
Резултат от окончателното гласуване	+: 30 -: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Емил Стоянов, Hannu Takkula, László Tőkés, Corneliu Vadim Tudor, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Hella Ranner, Mitro Repo, Olga Sehnalová, Rui Tavares

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	14.2.2011
Резултат от окончателното гласуване	+: 50 -: 1 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Jan Philipp Albrecht, Sonia Alfano, Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Rosario Crocetta, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, H��l��ne Flautre, Kinga G��l, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, ��gnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, L��via J��r��ka, Teresa Jim��nez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando L��pez Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Clemente Mastella, V��ronique Mathieu, Claude Moraes, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero L��pez, Birgit Sippel, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss, Manfred Weber, Renate Weber, Tatjana ��danoka
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Ana Gomes, Petru Constantin Luhan, Marian-Jean Marinescu, Katar��na Neved'alov��, Ra��l Romeva i Rueda, Kyriacos Triantaphyllides, Cecilia Wikstr��m
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Lorenzo Fontana, Marina Yannakoudakis